

TEMA BROJA

KONAČNI REZULTATI UPISA STUDENATA U PRVU GODINU STUDIJA NA SVEUČILIŠTU U OSIJEKU U AKADEMSKOJ GODINI 2023./2024.

str. 8-9

6. MILENIJSKO NATJECANJE IZ KREATIVNE INDUSTRIJE ODRŽANO JE NA EKONOMSKOM FAKULTETU U OSIJEKU

str. 7

3. Međunarodna umjetnička i znanstvena konferencija Osobe s invaliditetom u umjetnosti, znanosti, odgoju i obrazovanju, Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku, 1. i 2. 12. 2023.

Umjetnost, kultura, sport i slobodno vrijeme osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju

str. 6

**MEDICINSKI FAKULTET OSIJEK SVEUČILIŠTA
JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU** str. 3
**OBILJEŽIO 25. OBLJETNICU SAMOSTALNOG RADA
I 45 GODINA STUDIRANJA MEDICINE U OSIJEKU**

2. sjednica Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u akademskoj 2023./2024. održana 29. studenoga 2023.

Imenovanje studentskih predstavnika za članove Upravnog vijeća drugih pravnih osoba u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Odlukom Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, imenuje se **Mateja Lešić**, studentica Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku za članicu Upravnog vijeća Gradske i sveučilišne knjižnice u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Student Ekonomskog fakulteta u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku kako slijedi: **Nika Nikolić**, studentica Prehrambeno-tehnološkog fakulteta u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i **Ana Marija Glavačević**, studentica Odjela za biologiju u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Mihaela Grgić, studentica Odjela za fiziku u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, i **Leo Tumbas**, student Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, imenuju se za članove Odbora za osiguravanje i unaprjeđivanje kvalitete na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Imenovanje predstavnika studenata za članove sveučilišnih povjerenstava

Odlukom Senata imenovani su predstavnici studenata za članove Etičkog povjerenstva, Povjerenstva za sport, tjelesnu i zdravstvenu kulturu, Povjerenstva za priznanja i Povjerenstva za dodjelu studentskih stipendija i potpora redovitim studentima.

Etičko povjerenstvo

Kristina Zavžel, studentica Pravnog fakulteta u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, imenovana je za članicu Etičkog povjerenstva Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Povjerenstvo za sport, tjelesnu i zdravstvenu kulturu

Antonio Žulj, student Kineziološkog fakulteta u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Povjerenstvo za priznanja

Goran Dabić, student Medicinskog fakulteta u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Povjerenstvo za dodjelu studentskih stipendija i potpora redovitim studentima

Luka Šoš, student Filozofskog fakulteta u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Borna Crnomarković, student Pravnog fakulteta u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Sveučilišno izdavaštvo

Na prijedlog Povjerenstva za izdavačku djelatnost, Senat je donio odluku o prihvaćanju **Plana izdavačke djelatnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku za akademsku godinu 2023./2024.** Plan obuhvaća 130 naslova na sveučilišnim sastavnicama, a prema znanstvenim i umjetničkim područjima vidljivo je da se najviše naslova planira tiskati iz znanstvenog područja biomedicine i zdravstva (42 naslova), zatim slijede znanstvena područja: tehničke znanosti (21 naslov), društvene i humanističke znanosti (16 naslova), interdisciplinarno područje

znanosti (15 naslova), prirodne znanosti (13), umjetničko područje (13) te biotehničke znanosti (10 naslova).

Na prijedlog Povjerenstva za izdavačku djelatnost Senat je donio odluku o izdavanju suglasnosti za izdavanje sveučilišnog udžbenika Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek, sveučilišnog priručnika Medicinskog fakulteta Osijek i sveučilišnog udžbenika Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti Osijek, kako slijedi:

● „**English in Digital Agriculture: A Textbook for Students of Digital Agriculture**“, sveučilišni udžbenik autora izv. prof. dr. sc. Tihomira Živića

● „**Priručnik za vježbe i seminare iz Medicinske kemije i biokemije 1**“, sveučilišni priručnik urednice prof. dr. sc. Ljubice Glavaš-Obrovac

● „**Odgoy djece s poteškoćama u razvoju**“, sveučilišni udžbenik autorice izv. prof. dr. sc. Ksenije Romstein - Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti Osijek.

Izvešće o upisima studenata na sveučilišne i stručne studije na sveučilišnim sastavnicama Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u akademskoj 2023./2024. godini

U 1. godinu studija na sveučilišne prijediplomske, sveučilišne integrirane i stručne prijediplomske studije u akademskoj godini 2023./2024., na Sveučilištu u Osijeku je upisano 70,63 % studenata u odnosu na planirana upisna mjesta. Prema područjima znanosti najviše je studenata upisano u znanstvena područja društvenih znanosti (767), tehničkih znanosti (671) te biomedicine i zdravstva (349). Najmanje je studenata upisano u znanstvena područja društvenih i humanističkih znanosti (76), humanističkih znanosti (85) te u umjetničkom i znanstvenom području (139).

Broj upisnih mjesta u 1. godinu sveučilišnih diplomskih studija u akademskoj godini 2023./2024. iznosio je 2232 mjesta na koja je upisano 1333 studenta, odnosno 5,79 % studenata više u odnosu na prošlu akademsku godinu. U 1. godinu studija na sveučilišne diplomske studije u akademskoj godini 2023./2024. upisano je 59,72 % studenata u odnosu na planirana upisna mjesta. Prema područjima znanosti, najviše je studenata upisano u znanstvena područja društvenih znanosti, tehničkih znanosti te biomedicine i zdravstva.

Uvjeti upisa i sustav bodovanja za upis studenata u prvu godinu sveučilišnih

i stručnih studija te sveučilišnih integriranih prijediplomskih i diplomskih studija na sveučilišnim sastavnicama Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u akademskoj 2024./2025. godini

Senat Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku je donio Odluku o uvjetima upisa i sustavu bodovanja za upis studenata u I. godinu sveučilišnih prijediplomskih i sveučilišnih integriranih prijediplomskih i diplomskih studija za akademsku godinu 2024./2025. za ove sastavnice: Fakultet primijenjene matematike i informatike Osijek, Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek, Filozofski fakultet Osijek, Medicinski fakultet Osijek, Pravni fakultet Osijek i Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku.

27. Smotra Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Dana 30. studenoga 2023. godine organizirana je 27. smotra u cilju promoviranja sveučilišnih i stručnih prijediplomskih i integriranih studijskih programa budućim studentima. Ovogodišnja Smotra održana je na Fakultetu agrobiotehničkih znanosti. Smotra je namijenjena prvenstveno maturantima i svim budućim studentima. Predstavljani su studijski programi osamnaest

sveučilišnih sastavnica, rad i usluge Studentskog centra, Sveučilišne knjižnice, Ureda za studente s invaliditetom, psihološko savjetovanje te mogućnosti studiranja u inozemstvu.

Natječaj za upis na međusveučilišni interdisciplinarni doktorski studij Poduzetništvo i inovativnost

Na prijedlog Vijeća za interdisciplinarnu međusveučilišnu doktorsku studiju, Senat Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku je donio Odluku o raspisivanju Natječaja za upis II. generacije međusveučilišnog interdisciplinarnog dokorskog studija Poduzetništvo i inovativnost u akademskoj 2023./2024. godini i utvrdilo upisnu kvotu od 8 studenata.

Senat je na temelju dostavljene dokumentacije utvrdio da nastavnički kapaciteti omogućavaju osiguranje kvalitete izvođenja nastave i znanstvenoistraživačke komponente na spomenutom međusveučilišnom interdisciplinarnom doktorskom studiju Poduzetništvo i inovativnost.

Supokroviteljstvo šeste međunarodne znanstvene konferencije International Conference on Smart Systems and Technologies 2024 (SST 2024) na Fakultetu elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek

Odlukom Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku prihvaćeno je supokroviteljstvo šeste međunarodne znanstvene konferencije International Conference on Smart Systems and Technologies 2024 (SST 2024) koja će se održati u Osijeku od 16. do 18. listopada 2024. godine na Fakultetu elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek.

Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku uputio je zahtjev Senatu za prihvaćanje supokroviteljstva šeste međunarodne znanstvene konferencije International Conference on Smart Systems and Technologies 2024 (SST 2024). Navedena međunarodna znanstvena Konferencija ima za cilj istraživačima i stručnjacima omogućiti platformu za razvoj i širenje znanstvenih i stručnih spoznaja iz područja pametnih sustava i tehnologija, u prvom redu u području elektrotehnike, računarstva, informacijskih i komunikacijskih tehnologija, automatske robotike, ali i svih drugih interdisciplinarnih područja i primjena. Nadzorni i programski odbor Konferencije okuplja oko 80 uglednih znanstvenika iz više od 15 zemalja. Na Konferenciji se očekuje sudjelovanje oko 100 sudionika iz Republike Hrvatske te drugih europskih zemalja i svijeta.

MEDICINSKI FAKULTET OSIJEK SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU OBILJEŽIO 25. OBLJETNICU SAMOSTALNOG RADA I 45 GODINA STUDIRANJA MEDICINE U OSIJEKU

Ivica MIHALJEVIĆ

U dvorani Nadbiskupskog vikarijata u Osijeku 24. studenoga 2023. godine svečano je obilježeno 25 godina od osnutka Medicinskog fakulteta Osijek i 45 godina studiranja medicine u Osijeku. Svečanosti koja je održana pod pokroviteljstvom Vlade Republike Hrvatske odazvalo se oko četiri stotine uzvanika, a među njima predstavnici svih važnijih institucija s lokalne i državne razine što dovoljno govori o važnosti koju Medicinski fakultet Osijek Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku ima ne samo za Osijek i Slavoniju nego i za cijelu Hrvatsku. Kao jedan od mlađih medicinskih fakulteta u Hrvatskoj, Medicinski fakultet Osijek danas prati svjetske trendove u usvajanju novih nastavnih sadržaja, najsuvremenijih tehnologija i oblika provođenja nastave kako bi studenti koji ga završe bili na najvišoj mogućoj razini osposobljenosti za suvremene potrebe tržišta te stručne i etičke zahtjeve struke.

Tradicija studiranja medicine

Godine 1979. otvoren je dislocirani Studij medicine u Osijeku Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Zahvaljujući dislociranom Studiju medicine, ključni odjeli tadašnje Opće bolnice Osijek stekli su status klinika Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te tako pokrenuli razvoj sveučilišne klime u Općoj bolnici Osijek i trend njezina prerastanja u Kliničku bolnicu Osijek 1992. godine. Završetkom iz-

gradnje zgrade temeljnih biomedicinskih znanosti, ukupne površine 2.479 m², i osiguravanjem materijalnih sredstava ispunjeni su uvjeti za osnivanje samostalnog medicinskog fakulteta 1998. godine. Danas je Fakultet moderno visoko učilište koje izvodi kvalitetno obrazovanje na svim razinama sveučilišnih studija (prije-diplomski, diplomski, integrirani, doktorski i specijalistički studiji) utemeljen na suvremenim kliničkim i znanstvenim spoznajama. Fakultet provodi znanstveno-istraživački i stručni rad u znanstvenom području biomedicine i zdravstva, znanstvenim poljima temeljne medicinske znanosti, kliničke medicinske znanosti i javno zdravstvo.

Medicinski fakultet Osijek danas

U posljednjih nekoliko godina Fakultet je doživio velike razvojne promjene. Akademске godine 2020./2021. Fakultet je otvorio vrata stranim studentima osnivanjem sveučilišnog integriranog prijediplomskog i diplomskog studija Medicina na njemačkom jeziku koji je prvi takav studij u Hrvatskoj.

Danas na Fakultetu ukupno studira oko 1 000 studenata od kojih 80-ak s njemačkog govornog područja - iz Njemačke, Austrije i Švicarske. U rujnu 2022. godine Fakultet je svečano otvorio više od 800 m² novouređenih i opremljenih nastavnih, znanstveno-istraživačkih i studentskih prostora čime je zaokružena investicija vrijedna 4,5 milijuna tadašnjih hrvatskih kuna. Učinjenom adaptacijom i opremanjem Medicinskog fakulteta Osijek ostvario je preduvjete za nastavni rad u modernim kabinetskim prostorima za usavršavanje kliničkih vještina i suvremenim anatomskim secir-salama. Također, adaptirani su prostori namijenjeni za znanstveno-istraživački rad u sklopu Znanstvenog centra izvrsnosti za personaliziranu brigu o zdravlju te studentski prostori i prostori za rad studentskih udruga. Najrecentnije ostvarenje Fakulteta svakako je upis prve generacije studenata na sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij Farmacije u akademskoj godini 2023./2024. Taj studij nastao je kao odgovor Sveučilišta na zahtjeve tržišta rada, a rezultat je višegodišnjeg zalaganja Medicinskog fakulteta Osijek i Prehrambe-

no-tehnološkog fakulteta Osijek kao partnera za pokretanje tog atraktivnog i potrebnog studijskog programa. Na Medicinskom fakultetu Osijek, od početka samostalnog rada 1998. godine do danas, diplomu je steklo 2 817 studenata. Od toga je 1 466 doktora medicine što je prosječno 60 doktora medicine godišnje. Ostali 1 351 student diplomu je stekao na prijediplomskom i diplomskom studiju Sestrinstvo ili Fizioterapija koji su se na Fakultetu izvodili do akademske godine 2017./2018. te na prijediplomskom i diplomskom studiju Medicinsko-laboratorijska dijagnostika koji se izvode i danas. Do sada je na Fakultetu obraneno 369 doktorata medicinskih znanosti. Medicinski fakultet Osijek uveo je i akreditirao sedam sveučilišnih specijalističkih studija koji su velikom broju liječnika specijaliziranih iz našeg područja omogućili da taj dio obrazovanja u sklopu specijalističkog usavršavanja doktora medicine obavljaju na mjestu svog rada i stanovanja. O tome da sveukupna djelatnost Fakulteta funkcionira i istovremeno se razvija, brine se 251 djelatnik Fakulteta. Od toga je 141 nastavnik na znanstveno-na-

stavnim radnom mjestu, 67 na suradničkim radnim mjestima (asistenti i viši asistenti), pet na nastavnim radnim mjestima, sedam laboranata i viših laboranata te 31 djelatnik na nenastavnim radnim mjestu.

Proslava 25. obljetnice osnutka Medicinskog fakulteta Osijek

Svečana proslava 25. obljetnice osnutka Medicinskog fakulteta u dvorani Nadbiskupskog vikarijata u Osijeku okupila je gotovo 400 gostiju, izaslanika Predsjednika Hrvatskog sabora, izaslanika Predsjednika Vlade Republike Hrvatske, zastupnika u Hrvatskom saboru, državnih dužnosnika, biskupa dakovačko-osječkog, akademika, rektora, prorektora, dekana, prodekana, profesora, nastavnika, djelatnika, studenata, alumna te prijatelja Medicinskog fakulteta Osijek. Nakon pozdravne riječi dekana Fakulteta prof. dr. sc. Ivica Mihajevića, slijedili su prigodni govori zamjenice gradonačelnika Grada Osijeka, gospođe Jasenke Crnković, župana Osječko-baranjske županije, gospodina Mate Lukića, akademika Ivica Kostovića, poča-

snog doktora znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, prof. dr. sc., prof. h. c. Dragana Primorca, rektora Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku prof. dr. sc. Vlade Guberca, uime Predsjednika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, akademika Zvonka Kusića, državnog tajnika Ministarstva znanosti i obrazovanja gospodina Ivica Šuška te izaslanika Predsjednika Vlade Republike Hrvatske gospodina Tomislava Dulibića, državnog tajnika u Ministarstvu zdravstva. Nakon pozdravnih govora prikazan je film o Medicinskom fakultetu Osijek oko čije je realizacije pomogla Akademija za umjetnost i kulturu Sveučilišta u Osijeku. U ime Uredničkog odbora Monografije Medicinskog fakulteta Osijek izdane u povodu obilježavanja 25. obljetnice samostalnog rada Fakulteta, prof. dr. sc. Ines Drenjančević, prodekanica za znanost Fakulteta, predstavila je to vrijedno djelo koje je u 475 stranica saželo put rasta i razvoja Fakulteta te predstavilo što Medicinski fakultet Osijek predstavlja danas. Svečana proslava 25. obljetnice Medicinskog fakulteta Osijek popraćena je dodjelom povelja, plaketa i zahvalnica zaslužnim institucijama, ustanovama i pojedincima za izniman doprinos i zasluge za osnivanje i razvoj Medicinskog fakulteta Osijek, za dugogodišnju uspješnu suradnju s Fakultetom te za istaknut rad na Fakultetu. Svečanost su svojim glazbenim programom uveličali Vokalni ansambl Breviis pod vodstvom dirigentice prof. art. dr. sc. Antoanete Radočaj-Jerković te slavonski Tamburaški sastav Taman.

FERIT-ov uspjeh na natjecanju BUDI UZOR /INOVA 2023

Dominika CRNJAC MILIĆ

Dana 27. rujna 2023. studenata Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija (FERIT-a) Osijek ostvarili su značajan uspjeh na natjecanju BUDI UZOR 2023 koje je održano kao dio programa međunarodne izložbe inovacija, prototipova i poslovnih planova BUDI UZOR/INOVA 2023. Natjecanje je održano u Zagrebu, na Zagrebačkom velesajmu pod motom "Usudi se stvarati". Student Marko Karavla prezentirao je svoju poslovnu ideju "Modularni sustav za automatsko hranjenje životinja, Print-N-Feed" koju je žiri proglasio najboljom. Također, prvo je mjesto osvojio i za poslovni plan. Student Lovre Žuljević-Mikas prezentirao je poslovnu ideju "CroGuide" te osvojio treće mjesto za poslovnu ideju i poslovni plan. Priprema za natjecanje bila je provedba projekta Pro-stu-

dent (KOMPOT) tijekom akademske godine 2022./2023. na FERIT-u Osijek koji se nastavlja i kroz akademsku godinu 2023/24. Voditeljica projekta Pro-student (KOMPOT) te mentorica pri pisanju poslovnih planova za ideje prijavljene na natjecanje BUDI UZOR/INOVA 2023 bila je prof. dr. sc. Dominika Crnjac Milić. Cilj je projekta omogućiti studentima priliku za realizaciju njihovih poslovnih ideja pružajući im znanje i financijsku potporu. Tijekom provedbe projekta stječu različita znanja izvan nastavnog procesa. Otvara im se prilika za kontakte s poslovnim sektorom i osigurava se baza za daljnju suradnju. Navedeno se može iščitati i iz izjava studenata koji su sudjelovali na projektu 2022./2023. godine: "Za projekt Pro-student saznao sam za tijekom predavanja. Odlučio sam se prijaviti na projekt jer sam razrađivao ideju i samostalno ju planirao

provesti. Pro-student (KOMPOT) ponudio mi je financiranje svih komponenti za izradu i testiranje prototipa. Projekt na FERIT-u pružio mi je pristup stručnim profesorima i profesoricama koji su bili dostupni za rješavanje problema s kojima sam se susretao tijekom dizajna i optimizacije "Modularnog sustava za automatsko hranjenje životinja, Print-N-Feed". Savjetovao bih studente koji imaju bilo kakvu ideju za proizvod ili uslugu da je Pro-student (KOMPOT) savršen projekt za njih." (Marko Karavla) "Prijavio sam se na natjecanje Pro-student (KOMPOT) jer sam bio uvjeren da imam izuzetno zanimljivu i inovativnu ideju koja ima potencijal donijeti pozitivne promjene u turizmu. Smatram da je natjecanje Pro-student izvrstan način za dobivanje profesionalne potpore i stjecanje dodatnog znanja. Vjerujem da je ta prilika bila vrlo važna za mlade inovatore poput mene te da će

mi omogućiti ostvarenje moje poduzetničke ambicije da pridonesim društvu kroz tehnološke inovacije. Sudjelovanjem na projektu stekao sam vrijedno iskustvo u razvijanju i provođenju vlastitih ideja. Također, imao sam priliku raditi sa stručnjacima iz relevantnih područja te sam proširio svoje znanje i vještine u području projektnog menadžmenta i tehnološkog razvoja. Ta su mi iskustva omogućila bolje razumijevanje procesa inovacije. Kolegicama i kolegama poručio bih da iskoriste priliku koju pruža Pro-student (KOMPOT). Sudjelovanje u takvom projektu može donijeti neprocjenjivo iskustvo, mogućnosti za učenje i razvoj vlastitih ideja. Osim toga, suradnja s FERIT-om otvara vrata raznolikim resursima i stručnom podrškom koja može biti ključna za uspjeh vaših projekata. Dakle, ne oklijevajte - prijavite se i doprinesite inovacijama i napretku u vašem području!" (Lovre Žuljević-Mikas)

FAKULTET AGROBIOTEHNIČKIH ZNANOSTI

„BIOLOŠKO DJELOVANJE METABOLITA SAMONIKLOG JESTIVOG BILJA ISTOČNE HRVATSKE NA METALOPEPTIDAZU PORODICE M49“

Dejan AGIĆ

- **Nositelj projekta:** Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
- **Voditelj projekta:** izv. prof. dr. sc. Dejan Agić
- **Vrijednost projekta:** 20.000,00 EUR
- **Razdoblje trajanja provedbe projekta:** 27. rujna 2023. - 27. rujna 2027.
- **Izvor financiranja:** Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Opis projekta

Od davnina čovjek teži upoznati prirodu i mogućnosti koje mu ona pruža. Jedan je od osnovnih razloga i taj što čovjek iz prirode dobiva hranu bez koje mu nema opstanaka. Nesumnjivo je da priroda predstavlja ogroman i nepresušan izvor hrane koji je još uvijek nedovoljno iskorišten. Od približno 390 000 poznatih biljnih vrsta koje rastu na zemaljskoj kugli, jedna je trećina jestiva, a čovjek svakodnevno za jelo upotrebljava tek oko 700 vrsta. Velik broj jestivih biljnih vrsta danas je samoniklo, odnosno divlje jer su u prošlosti izostavljene tijekom pripitomljavanja i kultiviranja. Unatoč tome, raznovrsna paleta tih samoniklih nekultiviranih biljaka konzumira se te nadopunjuje gastronomsku raznolikost uglavnom u ruralnim područjima diljem svijeta. Ljudi su vrlo rano uočili da se, osim za prehranu, samonikle biljke mogu koristiti i zbog njihovih ljekovitih svojstava. Mnoge vrste tako se upotrebljavaju kao prirodni lijekovi u narodnoj medicini za liječenje različitih tegoba i bolesti. Zbog pozitivnog utjecaja na zdravlje, često se identificiraju kao funkcionalna hrana, zahvaljujući većem sadržaju fitokemikalija - biljnih metabolita, mikroelemenata i vlakana, u odnosu na kultivirane biljne vrste. Samonikle biljke također su zdrava alternativa kultiviranom povrću koje može biti kontaminirano pesticidima i drugim kemikalijama. Učinkovita ekstrakcija biljnih metabolita iz prirodnih izvora i utvrđivanje njihove biološke aktivnosti velik su izazov za istraživače u prehrambenoj i farmaceutskoj industriji prilikom razvoja proizvoda koji imaju pozitivan učinak na ljudsko zdravlje. Posljednjih desetljeća pojavio se značajan broj znanstvenih dokaza koji podržavaju hipotezu da vrsta hrane i prehrambene navike imaju važnu ulogu kod pojave mnogih bolesti. Metalopeptidaze su proteolitički enzimi kojima je za katalitičku aktivnost neophodan ion metala. Pronađene su kod svih prokariotskih i eukariotskih organizama, a odlikuju se velikom raznolikošću primarnih struktura. Prema najnovijim podacima mrežne baze peptidaza (MEROPS), metalopeptidaze su raspodijeljene u 106 evolucijskih porodica među kojima se nalazi porodica metalopeptidaza M49 (porodica dipeptidil-peptidaza III, DPP III). Ta porodica peptidaza prepoznata je kao zasebna na temelju jedinstvenih, evolucijski očuvanih motiva aktivnog mjesta koji su odgovorni za vezanje katalitičkog iona cinka i aktivnosti enzima. Do danas je DPP III pročišćena i biokemijski okarakterizirana u mnogim organizmima kao citosolni monomerni enzim koji katalizira reakciju hidrolize peptidne veze, odcjepljujući dipeptid s amino-kraja supstrata. Zbog relativne nespecifičnosti prema peptidnim supstratima, kao i zbog nedostatka selektivnih inhibitora, fiziološki supstrati DPP III do danas nisu točno utvrđeni niti je precizno određena fiziološka uloga metalopeptidaze. Osim što se pretpostavlja kako DPP III ima opću ulogu u katabolizmu unutarstaničnih proteina, dosadašnja istraživanja upućuju na njezinu moguću ulogu u modulaciji razine osjeta bola i regulaciji krvnog tlaka, dok povišena razina aktivnosti i proteina DPP III u karcinoma tkiva ženskog reproduktivnog sustava čini taj enzim mogućim biomarkerom malignih oboljenja. Od ranije je poznato kako su

specifični inhibitori važni za određivanje mehanizma djelovanja i fizioloških uloga pojedinih metalopeptidaza. U potrazi za novim inhibitorima iz prirodnih izvora utvrdili smo kako pojedini biljni metaboliti iz skupine flavonoida imaju povoljan učinak na DPP III. Naša nedavna istraživanja provedena na ekstraktima ploda drenjine i šljive također su se pokazala plodnima jer su ekstrakti objiju vrsta imali izuzetno inhibitorno djelovanje na taj enzim. S obzirom na pokazano povoljno djelovanje prirodnih metabolita iz svega nekoliko biljnih vrsta na aktivnost DPP III, smatramo kako bi proširenje istraživanja na samoniklo bilje predstavljalo nov znanstveni izazov. Ovim bi se projektom stoga ispitalo biološko djelovanje metabolita iz ekstrakata različitih biljnih vrsta, samoniklih na području istočne Hrvatske, na aktivnost tog enzima. Glavni su ciljevi ovog projekta: a) pronalazak samoniklih jestivih biljnih vrsta s područja istočne Hrvatske čiji metaboliti imaju biološko djelovanje na DPP III, b) priprema biološki aktivnih biljnih ekstrakata korištenjem konvencionalnih i modernih metoda, c) biokemijsko vrednovanje aktivnosti biljnih ekstrakata, d) određivanje najpotentnijih metabolita samoniklog bilja kao inhibitora DPP III i e) istraživanje mogućeg mehanizma djelovanja najjačih inhibitora DPP III metodama računalne kemije te dobivanje detaljnih informacija o utjecaju inhibitora na strukturu i dinamika svojstva enzima. Očekujemo da će se ovim projektom pronaći samonikle biljne vrste s područja istočne Hrvatske čiji će metaboliti imati izraženu biološku aktivnost na metalopeptidazu porodice M49. Različitim metodološkim pristupima pripremi biljnih ekstrakata omogućit će se preparacija ekstrakata, odnosno pojedinih metabolita s najboljim inhibitornim djelovanjem na enzim. Metode će računalne kemije, s druge strane, pružiti uvid u mehanizam djelovanja najpotentnijih biljnih metabolita na aktivnost te metalopeptidaze.

U okviru znanstveno-stručne manifestacije održano je šest radionica za djecu mlađe školske dobi od 1. do 4. razreda osnovne škole. U radionicama su sudjelovala sva djeca iz područnih škola u Starim Perkovicima i Čajkovcima sa svojim učiteljicama razredne nastave. Radionice su vodili izvorni govornici staroperkovačkoga govora starije životne dobi i to tri su radionice vodili muškarci. Djeca su se slobodno uključivala u radionicu koja ih je najviše zanimala. Radionice su bile usmjerene na kazivanje staroperkovačkoga govora, izradu starinskih, tradicionalnih, jela, izradu starinskih dječjih igračaka. Radionice su imale kružni karakter te su u konačnici sva djeca prošla kroz sve radionice. Nakon navedenoga stručnoga dijela, u Mjesnome je domu organiziran Okrugli stol na temu očuvanja žive baštine staroperkovačkoga govora na kojemu su sudjelovali: načelnica Općine Vrpolje Anka Zmaić, ravnatelj OŠ "Ivan Meštrović" Josip Funarić, prof. dr. sc. Ljiljana Kolenić (u mirovini), dr. sc. Ivana Kurtović Budja, znanstvena suradnica Instituta za hrvatski jezik, dr. sc. Perina Vukša Nahod, viša znanstvena suradnica Instituta za hrvatski jezik te prof. dr. sc. Emina Berbić Kolar, dekanica Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku. Panel-raspravom dat će se detaljan uvid u temu poput očuvanja kulturološkoga i jezičnoga identiteta stanovnika Bosanske Posavine, a posebno će se ukazati na mogućnosti suradnje s visokoškolskim ustanovama u Republici Hrvatskoj (Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti) te s visokoškolskim institucijama u Federaciji (Univerzitet u Tuzli, Filozofski fakultet).

FAKULTET ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI U OSIJEKU

ZNANSTVENI PROJEKTI FAKULTETA ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI U 2023. GODINI

Emina BERBIĆ KOLAR

Tijekom 2023. godine na Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti provodila su se tri znanstvena projekta usmjerena na istraživanje nematerijalne jezične kulturne baštine kao i popularizacije i očuvanja jezičnoga identiteta. Ministarstvo kulture i medija financiralo je dva projekta kojima je nositeljica bila prof. dr. sc. Emina Berbić Kolar. Oba su projekta vezana uz zaštićene govore Republike Hrvatske:

1. Siče. Popularizacija sičanskoga govora

2. Stari Perkovci. Rječničko oblikovanje leksičke građe za rječnik staroperkovačkoga govora.

Prvim projektom odradila su se terenska lingvistička istraživanja za dopunu i drugo izdanje rječnika sičanskoga govora te su se potaknule popularizacijske aktivnosti u radu sa studentima Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti, a s ciljem jačanja identitetskih odnosa unutar zajednice izvornih govornika starostokavskih govora. Na projektu su bili uključeni i izvorni govornici Kristina Čupić Lužanac, Ana Čupić i Ivan Čupić, kao i studenti integriranoga prijediplomskoga i diplomskoga učiteljskoga studija.

Drugi je projekt bio usmjeren na staroperkovački govor i prikupljanje leksičke građe za rječnik staroperkovačkoga govora. U okviru ovoga projekta, osim terenskih lingvističkih istraživanja i prikupljanja leksičke građe, odradena je i značajna znanstveno-stručna aktivnost pod nazivom *Živa baština staroperkovačkoga govora* koja je bila dijelom europskoga projekta *Živa baština*.

U okviru znanstveno-stručne manifestacije održano je šest radionica za djecu mlađe školske dobi od 1. do 4. razreda osnovne škole. U radionicama su sudjelovala sva djeca iz područnih škola u Starim Perkovicima i Čajkovcima sa svojim učiteljicama razredne nastave. Radionice su vodili izvorni govornici staroperkovačkoga govora starije životne dobi i to tri su radionice vodili muškarci. Djeca su se slobodno uključivala u radionicu koja ih je najviše zanimala. Radionice su bile usmjerene na kazivanje staroperkovačkoga govora, izradu starinskih, tradicionalnih, jela, izradu starinskih dječjih igračaka. Radionice su imale kružni karakter te su u konačnici sva djeca prošla kroz sve radionice. Nakon navedenoga stručnoga dijela, u Mjesnome je domu organiziran Okrugli stol na temu očuvanja žive baštine staroperkovačkoga govora na kojemu su sudjelovali: načelnica Općine Vrpolje Anka Zmaić, ravnatelj OŠ "Ivan Meštrović" Josip Funarić, prof. dr. sc. Ljiljana Kolenić (u mirovini), dr. sc. Ivana Kurtović Budja, znanstvena suradnica Instituta za hrvatski jezik, dr. sc. Perina Vukša Nahod, viša znanstvena suradnica Instituta za hrvatski jezik te prof. dr. sc. Emina Berbić Kolar, dekanica Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku. Panel-raspravom dat će se detaljan uvid u temu poput očuvanja kulturološkoga i jezičnoga identiteta stanovnika Bosanske Posavine, a posebno će se ukazati na mogućnosti suradnje s visokoškolskim ustanovama u Republici Hrvatskoj (Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti) te s visokoškolskim institucijama u Federaciji (Univerzitet u Tuzli, Filozofski fakultet).

zli, Bosna i Hercegovina. Voditeljica projekta je prof. dr. sc. Emina Berbić Kolar, a suradnici su: prof. dr. sc. Damir Matanović, Krešimir Čosić, asistent, Ljubica Nedić, doktorandica, Igor Ilić, alumni. Projektom su odradena terenska lingvistička snimanja, potpisan je sporazum o suradnji između Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku te Vlade Županije Posavske. Završni događaj ovoga projekta bit će zaključena panel-raspravom 20. prosinca 2023. u Tolisi. Tema panel-rasprave jest *Očuvanje jezičnoga identiteta i kulture u Bosanskoj Posavini - perspektive suradnje s visokoškolskim institucijama u Republici Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini*. Panelisti će biti: ministrica prosvjete, znanosti, kulture i sporta Županije Posavske Ana Andrić, Mario Oršolić, pomoćnik ministrice za kulturu, sport i informiranje Županije Posavske, prof. dr. sc. Damir Matanović, prorektor za ljudske resurse Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, prof. dr. sc. Nihada Delibegović Džanić, dekanica Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Tuzli, Bosna i Hercegovina te kao moderatorica prof. dr. sc. Emina Berbić Kolar, dekanica Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Panel-raspravom dat će se detaljan uvid u temu poput očuvanja kulturološkoga i jezičnoga identiteta stanovnika Bosanske Posavine, a posebno će se ukazati na mogućnosti suradnje s visokoškolskim ustanovama u Republici Hrvatskoj (Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti) te s visokoškolskim institucijama u Federaciji (Univerzitet u Tuzli, Filozofski fakultet).

3. MEĐUNARODNA UMJETNIČKA I ZNANSTVENA KONFERENCIJA OSOBE S INVALIDITETOM U UMJETNOSTI, ZNANOSTI, ODGOJU I OBRAZOVANJU, AKADEMIJA ZA UMJETNOST I KULTURU U OSIJEKU, 1. I 2. 12. 2023.

Umjetnost, kultura, sport i slobodno vrijeme osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju

Konferencija je utemeljena u cilju uspostave dijaloga znanstvenika, umjetnika i stručnjaka koji se bave pitanjima sudjelovanja, uključivosti, dostupnosti i ostvarivanja prava osoba s invaliditetom u umjetničkim i kulturnim programima te uključivanjem u odgojno-obrazovni sustav na svim razinama. Ovogodišnjom središnjom temom propitalo se kako su i koliko osobe s invaliditetom i djeca s teškoćama u razvoju prisutna, sudjeluju ili koriste umjetnost, kulturu, sport i slobodno vrijeme. Nizom podtema otvorili su organizatori akademskoj i stručnoj zajednici prostor za interdisciplinarni pristup i iskaz znanstvenih ili umjetničkih te stručnih djelovanja kojima se nastoji utjecati na poboljšanje statusa pojedinaca, skupina i društva u cjelini. U skladu sa središnjom temom bila su i plenarna predavanja: doc. dr. sc. Vedrana Marković s Muzičke akademije Cetinje, Univerziteta Crne Gore: *Utjecaj glazbenog obrazovanja na aktivnosti u slobodnom vremenu osoba s oštećenjem vida - višestruka studija slušajeva*; prof. dr. sc. Kristina Urbanc sa Studija socijalnoga rada Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: *Izazovi (ne)razumijevanja suvremenih paradigmi pomaganja u pristupu osobama s invaliditetom*; prof. dr. sc. Rachel Schiff, Faculty of Education, s Bar-Ilan University, Israel: *Self-Managing in a Rapidly Changing Uncertain World: The Contribution of Gaming to the Development of Executive Functions Skills (Upravljanje sobom u svijetu neizvjesnosti koji se brzo mijenja: doprinos igranja računalnih igara razvoju vještina izvršnih funkcija)*.

Konferencija je održana uz suorganizaciju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti - Centra za znanstveni rad u Vinkovcima, Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti te Kineziološkog fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru (Bosna i Hercegovina), Muzičke akademije Uni-

verziteta Crne Gore te Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Partneri u konferenciji bili su Agencija za odgoj i obrazovanje, Ured pravobranitelja za osobe s invaliditetom te UNIMA - komisija za obrazovanje, razvoj i terapije. Pokrovitelji su konferencije bili Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, Ministarstvo kulture i medija, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ministarstvo turizma i sporta te Osječko-baranjska županija. Organizacijski odbor činili su: prof. art. Tatjana Bertok-Zupković, izv. prof. dr. sc. Tatjana Ileš, izv. prof. dr. art. Ines Matijević Cakić, Lorna Kalazić - Jelić, asistentica, dr. sc. Antonija Matić, Snježana Lustig, dipl. učit., doc. dr. sc. Dubravka Papa, doc. dr. sc. Ksenija Romstein, Mirela Skelac, univ. spec. act. soc., doc. dr. sc. Ivana Stanić, doc. dr. sc. Tihana Škojo, Zoran Špoljarić, asistent, Marijan Tustonja, asistent, studenti Akademije za umjetnost i kulturu: Tomislav Prunić, i Ivona

Rapić, te Iris Tomić, asistentica, tajnica konferencije, i dr. sc. Mirna Sabljar, predsjednica Organizacijskog odbora. Konferencija je započela radom Svečanim otvorenjem uz himnu Republike Hrvatske (studentica prijediplomske sveučilišnog studija Pjevanja Iva Šalić i klavir Davor Dedić, v. pred.). U ime studenata Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku sudionike je pozdravila Nika Matančić, studentica 2. godine prijediplomske sveučilišnog studija Kultura, mediji i menadžment. Uslijedili su pozdravni govori i obračano otvorenje konferencije svojim su dolaskom uveličali prorektori Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku prof. dr. sc. Loretana Farkaš i prof. dr. art. Robert Raponja, u ime Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti dr. sc. Anica Bilić, viša savjetnica u trajnom izboru, upraviteljica Centra za znanstveni rad u Vinkovcima, župan Osječko-baranjske županije, gospodin Mato Lukić, dekanica Kineziološkog

fakulteta u Osijeku prof. dr. sc. Vesnica Mlinarević, ravnateljica Agencije za odgoj i obrazovanje Darija Kurtić, prof., te zamjenica ravnateljice, viša savjetnica za djecu s teškoćama Mara Capar, prodekanica za umjetnost, kvalitetu i strategiju prof. dr. sc. Saša Došen te prodekani i profesori sastavnica Sveučilišta u Osijeku. Umjetnički program ostvarili su Patrik Pavičić, student 2. godine prijediplomske sveučilišnog studija Glazbena pedagogija koji je na klaviru interpretirao skladbe Josipa Štolcera Slavenskog: *Suvenir iz Varaždina* i Claudea Debussyja: *Doctor Gradus ad Parnassum* te studenti 3. godine prijediplomske sveučilišnog studija Gluma i lutkarstvo koji su uprizorili *Etudu po motivima drame Vincent*, Olje Lozica. Nakon plenarnih predavanja krenuo je rad po sekcijama. Velik broj sudionika, njih 180 iz 11 zemalja (Australija, Brazil, SAD, Nizozemska, Velika Britanija, Slovenija, Srbija, Bosna i Hercegovina, Makedoni-

ja, Crna Gora i Hrvatska), s 18 sveučilišta predstavio se sa 91 naslovom u različitim tematskim područjima: predškolski odgoj, opća pedagogija, pravo, art terapije, inkluzija, umjetnosti, financije, mediji, poboljšanje kvalitete života, sport, visokoškolsko obrazovanje, lutke, knjižnice i muzeji, glazba. **Izraziti interdisciplinarni sadržaj konferencije omogućio je sudionicima uvid u različite načine i vrste istraživanja problematike osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju te otvorio prostor dodatnoga povezivanja i kreiranja novih, višedisciplinarnih istraživanja i timova.** Naglasak 3. konferencije bio je na promociji i uključivanju sporta u kulturu življenja i strukturiranje slobodnog vremena osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju. Tijekom održavanja konferencije bila je postavljena izložba Hrvatskog športskog muzeja *Tišina na sedmercu* autorice Martine Vargek, a održano je i posebno predavanje Jakova

Previšića: *Uključivanje djece s oštećenjem sluha u redova sustava sporta: otkrivanje potencijala, prepoznavanje izazova.* Sudionici su mogli sudjelovati u šest radionica. Dvije su bile vezane uz sport: Zoran Špoljarić: *Demonstracija sportske aktivnosti slijepih osoba - Goalball* i Jakov Previšić: *Sport gluhih.* Uz sportske, održane su i radionice različitih vrsta umjetnosti i terapijskih djelovanja: Marina Hojsak: *Elementi muzikoterapije kao samopomoć protiv sagorijevanja na poslu*; Kristina Urbanc: *Odlazak u kazalište*; Irena Gayatri Horvat: *Implementacija novih likovnih znanja i tehnologija u radionici infrared i naivnoga slikarstva u radu sa slabovidnim osobama* i Matt Smith: *"Santos" stakal, invalidska kolica, gradovi lutaka i što nam je činiti.* Navedeni programi održani su u suradnji s Kineziološkim fakultetom u Osijeku, Hrvatskim sportskim savezom gluhih te Fakultetom za odgojne i obrazovne znanosti. Cjelokupna konferencija i navedene radionice bile su posebno atraktivne odgojiteljima i nastavnicima različitih odgojno-obrazovnih razina i vrsta škola koji su, zahvaljujući partnerstvu konferencije i Agencije za odgoj i obrazovanje, imali mogućnost sudjelovanja te im je konferencija bila mjesto usavršavanja, kao i studentima sastavnica Sveučilišta koji su pratili rad konferencije.

Uz podršku Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera, Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Agencije za odgoj i obrazovanje, Ureda pravobranitelja za osobe s invaliditetom, UNIMA- svjetskog udruženja lutkara te domaćih i međunarodnih suorganizatora, a uz pokroviteljstvo resornih ministarstava te Osječko-baranjske županije, konferencija će, kao i buduće publikacije, Zbornik radova i Monografija stručnih radova, imati utjecaj na poboljšanje dostupnosti, ostvarenje ravnopravnosti te veće uključivanje u umjetnost, kulturu i sport što će djelovati i na poboljšanje strukturiranja slobodnog vremena osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju.

XI. MEĐUNARODNI ZNANSTVENI SKUP DIJETE I JEZIK

Valentina MAJDENIĆ

Dana 12. i 13. listopada 2023. godine na Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti održan je XI. Međunarodni znanstveni skup Dijete i jezik danas s temom Jezik udžbenika - udžbenici jezika. Suorganizatori Skupa bili su Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Centar za znanstveni rad u Vinkovcima, kojima ovom prilikom zahvaljujemo. Skupu se odazvalo 69 izlagača i

40 slušača. Održana su četiri plenarna izlaganja. Udžbenici jezika i udžbenici općenito predstavljaju temeljni izvor znanja učiteljima i učenicima, a kako se na Skupu pokazalo, oni su i putevi kojima se prenose kulturne vrijednosti, razmjenjuju ideje i svladavaju znanja. Također su iznesena najnovija saznanja o modernim tehnologijama te izazovima s kojima se susreću edukatori, autori, izdavači, učitelji i učenici u današnje vrijeme u Republici Hrvatskoj i okolnim državama.

6. Milenijsko natjecanje iz kreativne industrije održano je na Ekonomskom fakultetu u Osijeku

Bruno ĆOSIĆ

Ekonomski fakultet u Osijeku ponovno okupio novu kreativnu silu iz Hrvatske i inozemstva na 5. Milenijskom natjecanju iz kreativne industrije.

Okupljajući sveučilišne sastavnice na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, organizirano je peto po redu Milenijsko natjecanje iz kreativne industrije. Međunarodno prosudbeno povjerenstvo od 5. do 7. prosinca svojim idejnim rješenjima osvajalo je gotovo 500 natjecatelja. Natjecanje je okupilo 140 timova iz cijele Hrvatske, ali i SAD-a, Indije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore te Srbije. Cilj je Natjecanja uspostavljanje platforme na kojoj se susreću entuzijazam, talent i vizija mladih osoba koji stvaraju nove proizvode i usluge nadahnute kulturnom baštinom. Voditeljica Natjecanja prof. dr. sc. Josipa Mijoč pojašnjava da se nagraduje inovativan pristup u odgovaranju na postavljena tematska pitanja kojima se potiče na upoznavanje s vlastitim kulturnim identitetom. Koraci Natjecanja osmišljeni su kako bi se djeca i mladi ohrabрили na autorsko stvaralaštvo i poduzetnički način razmišljanja.

Osvajanje idejnim rješenjima

Timovi se predstavljaju idejnim rješenjima inspiriranim jednom od četiriju ponuđenih tema: Glagoljica, Mitologija, Put svile i Vodik. Prosudbena povjerenstva ocjenjivala su dizajnerska rješenja, arhitektonske predloške, glazbene podloge, nacрте računalnih igara, suvenire, turističke programe, otisnute knjige i sl. Pritom su idejna rješenja bila ostvarena u jednom ili više sektora kreativne industrije. Urednica natjecateljskih tema, prof. dr. sc. Jasna Horvat, osmislila je natjecateljske teme metodičkim povezivanjem kulturne baštine sa suvremenim nastavnim procesom. Teme su stalne u svim godinama Natjecanja kako bi mentori i natjecatelji imali dovoljno vremena tijekom akademske godine usmjereno se posvetiti poznatim temama te iznaći novi pristup na tematska pitanja. Najbrojnija idejna rješenja ponudena su u temi Glagoljica i davanju odgovora na pitanje kako osvajati glagoljicom u novom mileniju. Mitologija je druga tema koja služi kao vodič kroz arhetipsku sliku svijeta. S obzirom na opadanje pripovjedačkih vještina, natjecatelji se potiču na maštovitost te podizanje pripovjedačkih sklonosti kao i slobode kritičkog razmišljanja. Temom Put svile natjecatelji se suočavaju s izazovima osobnog predstavljanja i predstavljanja vlastite kulture. Četvrtom natjecateljskom temom, Vodik, organizatori Natjecanja približavaju prirodoslovlju te interdisciplinarnom pogledu na gospodarska i životna područja. Zamjena fosilnih goriva vodikom samo je jedan zaokret prema održivom pristupu budućnosti, a vodik kao najrasprostranjeniji i najlakši element u svemiru prapočelo je kreativnosti.

Budućnost energije usmjerena prema vodikov pokazatelj je kulturne i gospodarske razvijenosti te time i svijesti o odgovornom oblikovanju budućnosti.

Predstavljanje neočekivanog

Najzahtjevniji zadatak pred prosudbenim povjerenstvom bio je odabir najboljih idejnih rješenja i proglašenje laureata. Članica povjerenstva Lucija Bilandžić, stručnjakinja za društvene mreže i menadžerica u kreativnoj agenciji Bruketa&Žinić&Grey, istaknula je entuzijazam i kreativnost natjecateljskih timova u kategoriji srednjoškola. Naglasila je da je impresionirana radom mladih iz gimnazija, strukovnih i umjetničkih škola. Zaključuje kako kod većine idejnih rješenja postoji poduzetnički potencijal, a Natjecanje vidi važnim za njegovanje različitosti, kreativnosti i stvaralačkog duha još za vrijeme formalnog obrazovanja. Uz sudjelovanje srednjoškola, svoja idejna rješenja predstavili su i osnovnoškolci podijeljeni u dvije potkategorije: razredna i predmetna nastava. Članica povjerenstva Ruža Capić navodi da se Natjecanjem ohrabruje razvoj kreativnosti još od najranije dobi. Djecu je potrebno od najranije dobi upoznati s procesom stvaralaštva i zato Povjerenstvo vidi ovu vrstu natjecanja kao igru i zabavu koja priprema najmlađe sudionike za sudjelovanje na drugim natjecanjima.

Snježana Gernhard, predsjednica Prosudbenog povjerenstva i predstavnica Ministarstva znanosti i obrazovanja, navodi da su natjecatelji idejna rješenja predstavljali s nestrpljivim iščekivanjem povratnih komentara Povjerenstva i reakcijom publike na predstavljeno. Time je Natjecanje potvrdilo svoju tržišnu i poslovnu komponentu, a mlade izložilo stvarnom aktiviranju prema tržištu rada i promišljanju o ekonomskom ostvarenju njihove ideje. Oni natjecatelji koji su imali konkurentnu ideju i atraktivan prototip već za vrijeme Natjecanja dobili su priliku za financiranje razvoja prototipa.

Senzacija s osječkog Sveučilišta

Prezentacija koja je nadmašila sve međunarodne konkurente dolazi upravo s osječkog Sveučilišta jer je jedan od timova osvojio Prosudbeno povjerenstvo svojom zaokruženom prezentacijom idejnog rješenja. Prezentacija je uključivala videoprezentaciju, mitološku priču prilagođenu suvremenom potrošaču, kostimirano izlaganje, predstavljanje i degustaciju prototipa. Pobjednički tim kategorije Kreativni planet vodila je mentorica i sveučilišna profesorica Stela Jokić s Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Osijek. Njezin tim Vilonija tragom mitološkog nasljeđa tehnološkim postupcima proizveo je vilinski prah kojemu je namjena otapanje u različitim proizvodima i njihovo pretvaranje u zdrav napi-

tak. Riječ je o preradi aronijina tropa te njegovu pretvaranju u atraktivne proizvode. Napitak je zanimljive roza boje, a konzumenti uporabom i aktivacijom bioaktivnih sastojaka osnažuju imunitet i potiču radosno življenje. Tim je oduševio Povjerenstvo i publiku te osvojio visoke ocjene u svim ocjenjivanim kategorijama. Natjecateljice nisu samo uspješno povezale znanstvene spoznaje s poduzetničkom idejom već su razvile proizvod spreman za plasman na tržište. Njihov uspjeh svjedoči o visokoj razini angažiranosti i inovacijama

koje studenti donose Natjecanju, dodatno povezujući znanost i poduzetništvo.

Nagrada Vodik

Iako se Milenijsko natjecanje iz kreativne industrije održava u prosincu, laureati svih triju natjecateljskih kategorija ponovno će se okupiti u Osijeku u travnju 2024. godine na popularizacijskom simpoziju Kreativna riznica. Dekan Ekonomskog fakulteta prof. dr. sc. Boris Crnković dodijelit će pobjednicima nagrade Vodik u

sklopu Vodikove svečanosti. Nadolazeće 6. Milenijsko natjecanje iz kreativne industrije održano je na Ekonomskom fakultetu u Osijeku od 3. do 5. prosinca 2024. godine s temama Glagoljica, Mitologija, Put svile i Vodik.

Laureati

Kreativni sat (razredna nastava):

1. mjesto: Iris Galović, Klara Pajnić, mentorica: Tatjana Čepo, Osnovna škola Ivana Filipovića Osijek

2. mjesto: Kids Genius Chicago: Ela Ozcan, Vera Milojković, Daniel Petrov, mentorica: Nikolina Burilo, Kid Genius Chicago LLC

3. mjesto: Samuel Bernat, Dunja Oršoš, Mila Radmanić, mentorica: Petra Žganec, Osnovna škola Strahoninec

Kreativni sat (predmetna nastava):

1. mjesto: Ivan Prodan, Gabriel Mulato, mentorica: Kristina Pavletić Prodan, Osnovna škola "Vazmoslav Gržalja" Buzet

2. mjesto: Tijana Mamula, Vito Udovičić, mentorica: Jamina Mamula, Osnovna škola "Sveti Matej" Viškovo

3. mjesto: Ena Fehir, Karla Štigler, Gabrijela Bušić, mentor:

Goran Podunavac, Osnovna škola Drenje

Kreativni kalendar:

1. mjesto: Anja Rukljač, mentorica: Vesna Osojnicki, Gradišćeva škola Čakovec

2. mjesto: Lara Grlić, Iva Bajac, Matej Ilišević, mentor: Davor Šijanović, Gimnazija Vukovar i Podgorički gimnazijalci: Vojislav Šibalić, Jovan Janković, Anastasija Milatović, mentorica: Julijana Popović Brković, JU Gimnazija "Slobodan Škerović"

3. mjesto: Nea Hegy, Marko Čulibrk, Katja Kuric, mentorica: Ivana Marček, Medicinska škola Osijek i Omiške Britve: Albin Ahmeti, Mihael Periš, Luka Ivanović, mentorica: Elvira Sorić, Srednja škola "Jure Kaštelan"

Kreativni planet:

1. mjesto: Karolina Sušac, Klara Opačak, mentorica: Stela Jokić, Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek

2. mjesto: Matija Rakitić, Robert Ello, Fili Škoro, mentorica: Karla Bilandžić Tanasich, Ekonomski fakultet u Osijeku

3. mjesto: Elena Stanković, Evelina Kapitan, Monika Hranj, mentor: Željko Blagus, Medimursko veleučilište u Čakovcu i Marta Penava, Tia Grigin, mentorica: Tonča Jukić, Filozofski fakultet u Splitu

ODRŽANA 27. SMOTRA SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

Rektorova poruka maturantima: „Ako nešto žarko želite i volite, sigurno ćete u tome uspjeti.“

Damir ŠPANIĆ

Na Fakultetu agrobiotehničkih znanosti održano je 30. studenoga 2023. otvorenje 27. Smotre Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Iako se Smotra već četvrtu godinu održava (i) virtualno, ovogodišnje izdanje potrudilo se maturantima ponuditi najbolje od oba koncepta te su posjetitelji ponovno imali priliku fizički posjetiti izložbene prostore sveučilišnih sastavnica, no isto tako, otvorenje Smotre i prezentacija izložbenih prostora mogla se pratiti i *online*, putem *streama* na internetskim stranicama Virtualne smotre. Video zapis ostat će trajno dostupan. Predstavljene su studijski programi 18 sveučilišnih sastavnica, a razlogi zašto kao mjesto studiranja odabrati baš Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku prikazani su, osim predstavljanjem fakulteta, odjela i Akademije, kroz izložbene prostore Studentskog zbora, Student-

skog centra u Osijeku i Gradske i sveučilišne knjižnice u Osijeku. Prvi put svoje izložbene prostore imali su Ured za međunarodne projekte i mobilnost nastavnika i studenata, Ured za sportsku djelatnost, Ured za studente s invaliditetom i Psihološko savjetovalište za studente Sveučilišta.

Kao i prethodnih godina, uvodnim govorom maturantima se obratio prof. dr. sc. Vlado Guberac, rektor Sveučilišta u Osijeku. Savjetovao im je da dobro razmisle o izbornim predmetima koji će im trebati za upis na željeni fakultet i da imaju na umu kako zbog izbornog predmeta ne mogu pasti maturu. Već tradicionalno, naglasio je kako je pri izboru studija važno savjetovati se s roditeljima, ali ne i slijepo slušati: „Saslušajte svoje roditelje, no nemojte da njihova bude zadnja“, poručio je rektor maturantima, zaključivši: „Ne bojte se, ako nešto žarko želite i volite, sigurno ćete u tome uspjeti.“

Zamjenica gradonačelnika Osijeka Jasenka Crnković, i sama studentica međunarodnog interdisciplinarnog doktorskog studija Poduzetništvo i inovativnost na Sveučilištu u Osijeku, poručila je kako je ulaganje u znanje pravo ulaganje u budućnost te je naglasila da grad Osijek svojim potporama i stipendijama, baš kao i Sveučilište u Osijeku, kontinuirano podržava svoje studente.

VIRTUALNA SMOTRA SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU, KAO I VIDEO OTVORENJA SMOTRE I PREGLED IZLOŽBENIH PROSTORA SVIH SVEUČILIŠNIH SASTAVNICA, TRAJNO SU DOSTUPNI NA INTERNETSKIM STRANICAMA: SMOTRA.UNIOS.HR.

STUDENTI S INVALIDITETOM

● Na Sveučilištu u Osijeku djeluju Ured za studente s invaliditetom Sveučilišta u Osijeku koji je s radom započeo 2009. godine i jedan je od dva najstarija takva ureda u Hrvatskoj, te Psihološko savjetovalište za studente Sveučilišta u Osijeku. Također, sve sastavnice imaju imenovane i svoje koordinateure za podršku studentima s invaliditetom. Iz Ureda za studente s invaliditetom maturantima poručuju da kandidati s invaliditetom mogu ostvariti pravo na prilagodbu ispitne tehnologije na državnoj maturi te da imaju pravo na izravan upis na fakultet izvan odobrene upisne kvote uz uvjet da na maturi prijeđu razredbeni prag i zadovolje na eventualnoj provjeri dodatnih znanja i sposobnosti.

SMJEŠTAJNI KAPACITETI I SVEUČILIŠNI KAMPUS

● Osijek danas ima moderan Sveučilišni kampus u okviru kojega studenti imaju sve uvjete neophodne za normalan studentski život te sve veće smještajne kapacitete. S početkom rada novog studentskog paviljona kapaciteta 800 studenata, koji je najveći studentski paviljon u Hrvatskoj, ukupan smještajni kapacitet Sveučilišta u Osijeku narastao je na gotovo 1 600 ležajeva te su zadovoljene sve potrebe za smještajem studenata koji nisu iz Osijeka..

PREDNOSTI STUDIRANJA U OSIJEKU

● Govorio je rektor Sveučilišta u Osijeku, prof. dr. sc. Vlado Guberac, o motivirajućoj atmosferi u gradu koja je vidljiva već pogledom na razvoj Sveučilišta u Osijeku. U posljednje tri godine Osijek je tako dobio tri nova fakulteta: Kineziološki fakultet, Fakultet turizma i ruralnog razvoja u Požegi i nedavno, Fakultet primijenjene matematike i informatike, ali i pregršt novih studijskih programa kao što su primjerice Edukacijska rehabilitacija i Farmacija. Sve je više studija na stranim jezicima, a povratne informacije koje pristižu od naših studenata iz inozemstva govore o kvalitetnom društvenom životu koji grad nudi, ali i osjećaju sigurnosti maloga, mirnog grada po mjeri studenata.

TEMA BROJA

KONAČNI REZULTATI UPISNE KVOTE ZA PRVU GODINU STUDIJA INTEGRIRANIH I STRUČNIH PRIJEDIPLOMSKIH STUDIJA U OSIJEKU U AKADEMskoj GODINI 2023./2024.

Sveučilište Josipa Jura Strossmayera u Osijeku objavljivanjem javnog Natječaja za upis studenata u I. godinu studija na sveučilišne prijediplomske studije, sveučilišne integrirane prijediplomske i diplomske studije i stručne prijediplomske studije u akademskoj godini 2023./2024. omogućilo je studentima upis na ukupno 82 studijska programa, odnosno 75 sveučilišnih prijediplomskih i integriranih studijskih programa (68 sveučilišnih prijediplomskih studija (sa svim dvopredmetnim kombinacijama) i sedam sveučilišnih integriranih studija te sedam stručnih studijskih programa. Ukupan broj upisanih mjesta za upis u I. godinu sveučilišnih prijediplomskih, sveučilišnih integriranih i stručnih prijediplomskih studija u akademskoj godini 2023./2024. iznosio je 3769 mjesta (109

mjesta više u odnosu na prošlu akademsku godinu), od čega 2803 mjesta za redovite studente, 82 mjesta za redovite studente u okviru posebne upisne kvote za Hrvate izvan Republike Hrvatske, 76 mjesta za redovite studente strane državljanke te 808 mjesta za izvanredne studente. Od ukupno 2803 upisna mjesta za redovite studente, 30 je mjesta predviđeno za kandidate koji su maturirali prije 2010. godine, dok je od ukupno 808 upisanih mjesta za izvanredne studente, 102 mjesta predviđeno za kandidate koji su maturirali prije 2010. godine.

Broj upisanih mjesta u I. godinu sveučilišnih prijediplomskih, sveučilišnih integriranih i stručnih prijediplomskih studija u akademskoj godini 2023./2024., prema zahtjevima pojedinih sastavnica za prenamjenom i preraspodjelom kvote, ostao je isti. Po-

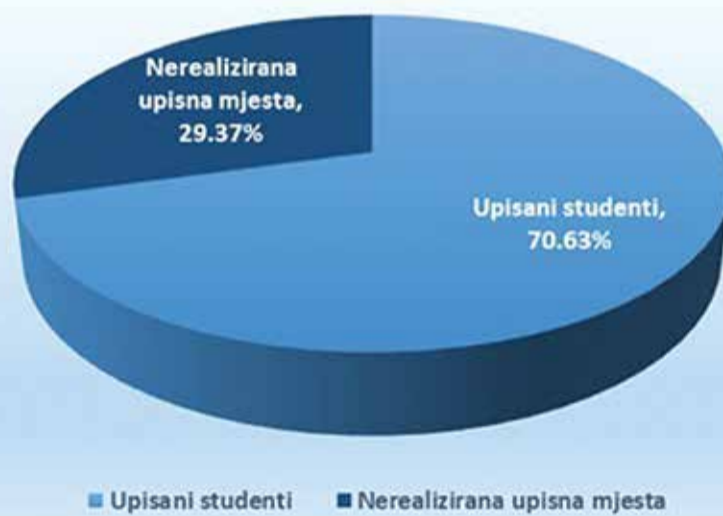
većanjem kvote ukupan broj povećan je za ukupno četiri upisna mjesta. Povećanjem kvote ukupan broj upisanih mjesta iznosio je 3773 mjesta na koja je upisano 2662 studenata, odnosno 96 studenata manje u odnosu na prošlu akademsku godinu.

U I. godinu studija na sveučilišne prijediplomske, sveučilišne integrirane i stručne prijediplomske studije u akademskoj godini 2023./2024. omogućilo budućim studentima upis na ukupno 71 studijski program, odnosno 105 sa svim dvopredmetnim kombinacijama. Ukupan broj upisanih mjesta za upis u I. godinu sveučilišnih prijediplomskih studija u akademskoj godini 2023./2024. iznosio je 2229 mjesta, od čega 1607 mjesta za redovite studente, 12 mjesta za redovite studente u okviru posebne upisne kvote za Hrvate izvan Republike Hrvatske, 81 mjesto za studente strane državljanke te 529 mjesta za izvan-

redovite studente u području tehničkih znanosti (494), području društvenih znanosti (272) i području biomedicine i zdravstva (91). Sveučilište Josipa Jura Strossmayera u Osijeku također je objavljivanjem javnog Natječaja za upis studenata u I. godinu studija na sveučilišne diplomske studije u akademskoj godini 2023./2024. omogućilo budućim studentima upis na ukupno 71 studijski program, odnosno 105 sa svim dvopredmetnim kombinacijama.

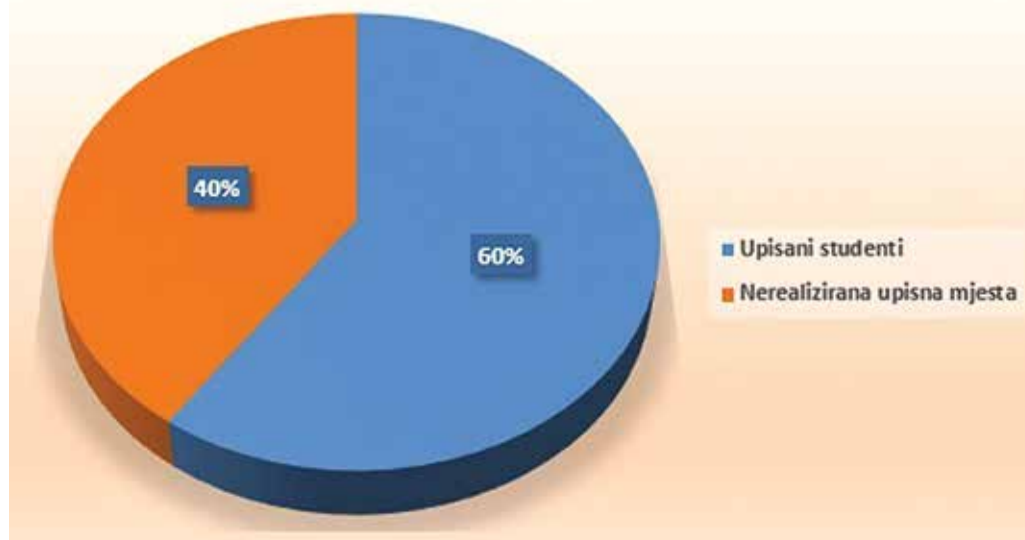
Ukupan broj upisanih mjesta za upis u I. godinu sveučilišnih prijediplomskih studija u akademskoj godini 2023./2024. iznosio je 2229 mjesta, od čega 1607 mjesta za redovite studente, 12 mjesta za redovite studente u okviru posebne upisne kvote za Hrvate izvan Republike Hrvatske, 81 mjesto za studente strane državljanke te 529 mjesta za izvan-

Realizacija upisa (%)

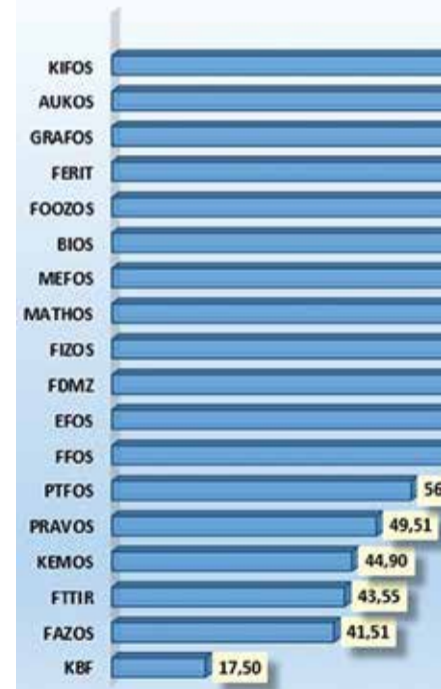
Realizacija upisa u I. godinu sveučilišnih prijediplomskih, sveučilišnih integriranih i stručnih prijediplomskih studija u akademskoj godini 2023./2024.

Realizacija upisa (%) u akad. god. 2023./2024.

Realizacija upisa u I. godinu sveučilišnih diplomskih studijskih programa u akademskoj godini 2023./2024.

Realizacija upisa (%)

Realizacija upisa u I. godinu sveučilišnih prijediplomskih studija u akademskoj godini 2023./2024.

Realizacija upisa (%)

Realizacija upisa u I. godinu stručnih prijediplomskih studija u akademskoj godini 2023./2024. pre-

UPISA STUDENATA U NA SVEUČILIŠTU U GODINI 2023./2024.

redne studente. Broj upisnih mjesta u I. godinu sveučilišnih diplomskih studija u akademskoj godini 2023./2024. prema zahtjevima pojedinih sastavnica za prenamjenom i preraspodjelom kvote ostao je isti. Povećanjem kvote ukupan broj povećan je za tri upisna mjesta. Povećanjem i prenamjenom kvota ukupan broj upisnih mjesta iznosio je 2232 mjesta na koja je upisano 1333 studenta, odnosno 5,79 % studenata više u odnosu na prošlu akademsku godinu.

Tako je u I. godinu studija na sveučilišne diplomske studije u akademskoj godini 2023./2024. na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku upisano 59,72 % studenata u odnosu na planirana upisna mjesta. Prema područjima znanosti najviše je studenata upisano u znanstvena područja društvenih znanosti (395), tehničkih zna-

nosti (200) te biomedicine i zdravstva (186). Prema spolu najviše je studentica upisano u području društvenih znanosti (252), području biomedicine i zdravstva (192) te području biotehničkih znanosti (88). Studenti muškog spola najzastupljeniji su u području tehničkih znanosti (143), području društvenih znanosti (123) i području biotehničkih znanosti (83).

STUDENTI UPISANI NA SVIM GODINAMA SVEUČILIŠNIH I STRUČNIH STUDIJA NA SVEUČILIŠTU JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU U AKADEMSKOJ GODINI 2023./2024.

Nakon provedenih upisa u sve godine studija u akademskoj godini 2023./2024., sa-

stavnice Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku dostavile su tijekom listopada i studenog 2023. godine i podatke o upisanim studentima po svim razinama studija. Iz tih podataka vidljivo je da je na Sveučilištu u Osijeku ukupno upisano 13 473 studenata što je za oko 7 % manje u odnosu na prošlu akademsku godinu kada je upisano ukupno 14 440 studenata.

Prema vrsti i razinama studija, na prijediplomske sveučilišne studije upisan je ukupno 6561 student, diplomske sveučilišne 3391, sveučilišne integrirane 2041, dok je na prijediplomske stručne studije upisano ukupno 1416, a na stručne diplomske studije 64 studenata. Najviše je upisano studenata u statusu redoviti studenata 7531 student, a broj izvanrednih studenata u ovoj akademskoj godini iznosi 2243.

Upisa (%)

Realizacija upisa (%)

Realizacija upisa u I. godinu sveučilišnih diplomskih studija u akademskoj godini 2023./2024. prema sastavnicama

Ukupno upisani i sveučilišni i integrirani studij u akademskoj godini 2024. po sastavnicama

Ukupno upisani i sveučilišni i integrirani studij u akademskoj godini 2024. po sastavnicama

Pregled broja ukupno upisanih studenata u odnosu na osobe u dovršetku i studente koji ponavljaju godinu u akad. god. 2023./2024.

Pregled broja ukupno upisanih studenata u odnosu na osobe u dovršetku i studente koji ponavljaju godinu u akad. god. 2023./2024.

Svim članovima akademske zajednice i ljudima dobre volje želimo čestit i blagoslovljen Božić te sretnu 2024. godinu

UPRAVA SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

„INOVACIJSKI POTENCIJAL SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU“

Darija KRSTIĆ

Dana 30. 11. i 1. 12. 2023. godine Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku organiziralo je konferenciju „Inovacijski potencijal Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku“. Cilj konferencije bilo je predstavljanje znanstvenih postignuća te poticanje umrežavanja i suradnje znanstvene zajednice i regionalnog gospodarstva. Na konferenciji su predstavljene prilike za financiranje projekata iz fondova Europske unije u novoj financijskoj perspektivi 2021. - 2027., a prilike za istraživačke organizacije i gospodarstvenike unutar nove financijske perspektive predstavili su državni tajnik Ministarstva regionalnog razvoja i fondo-

va EU, gospodin Domagoj Mikulić te voditeljica Odjela za programiranje u Ministarstvu znanosti i obrazovanja, gospođa Tonka Podnar. Nastavno na uvodno predstavljanje nove financijske perspektive, tijekom dva dana trajanja konferencije, šesnaest znanstvenika Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku predstavilo je svoja istraživačka područja, ostvarena znanstvena postignuća te prepoznate prilike i potencijale za suradnju. Konferencija je okupila predstavnike akademske zajednice, lokalne poduzetnike, predstavnike poduzetničkih potpornih institucija i gospodarskih udruženja, predstavnike lokalne i područne samouprave te organizacija civilnog društva i svih ostalih dionika usmjerenih na pozitiv-

ne promjene u lokalnoj zajednici i gospodarstvu. Tijekom prvog dana trajanja konferencije na kojoj su se između ostalog predstavile nove prilike za financiranje, konferenciju su posjetila 63 sudionika, a drugi dan, tijekom kojega je predviđeno isključivo izlaganje znanstvenika Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, posjetila su 42 sudionika. Konferencija je organizirana kao prvo u nizu događanja koja imaju za cilj predstavljanje postignuća akademske zajednice s ciljem povećanja inovativnosti i konkurentnosti Sveučilišta kao i regionalnog gospodarstva. Planirano je kontinuirano održavanje sličnih aktivnosti koje će doprinosti daljnjem umrežavanju i međusektorskoj suradnji te transferu tehnologije prema gospodarstvu i društvu.

Globalni tjedan poduzetništva

Biljana VUKOVIĆ

Najveći projekt studentske udruge EWOB - Globalni tjedan poduzetništva, 16. po redu, održao se na EFOS-u od 15. do 17. studenoga u Auli glagoljice. Ovogodišnja je tema GEW-a "Poduzetništvo velikih i malih", gosti su predavači sve nazočne uveli u priču o odnosu velikih i malih poduzetnika, njihovim suradnjama i vlastitim poduzetničkim pričama.

Za sudionike je pripremljen zanimljiv program uz opuštenu atmosferu i zanimljive goste koji su ispričali svoju pozadinu i svoj put prema uspjehu. Prvi dan otvorila je mlada poduzetnica Anita Habada koja je ispričala inspirativnu priču Lješnjaka Habada iz srca Slavonije, nakon nje Toni Vlašković proveo je sudionike kroz svoj put od početka do uspjeha njegova *barbershopa* i za kraj prvog dana nešto o svom putu ispričala je obitelj Vlašić,

vlasnici zrakoplovne tvrtke Air Pannonia. Drugi dan održan je panel "Suradnja velikih i malih" na kojem su gostovati Dukat d. d., Kraš d. d., Menalo d. o. o. i Kekić d. o. o. Posljednji dan, ali ne i manje bitan, obilježio je *podcast* uživo s jednim od najpoznatijih tiktokera i influencera - Sandijem Pegom koji je ujedno i poduzetnik, odnosno vlasnik marketinške agencije i ugostiteljskih objekata.

Održano 19. Ocjenjivanje kvalitete rakija i ostalih jakih alkoholnih pića

Ante LONČARIĆ

U uzbuđujućem ambijentu, među članovima stručne zajednice, nedavno je održano 19. ocjenjivanje kvalitete jakih alkoholnih pića, na kojem je sudjelovalo impresivnih 117 uzoraka i više od 30 registriranih destilera. Taj je događaj okupio stručnjake i entuzijaste iz područja proizvodnje alkoholnih pića, doprinoseći promociji i očuvanju vrhunske kvalitete domaćih proizvoda. Stručni tim panelista, sastavljen od temeljito educiranih i predanih pojedinaca, svojom stručnošću i posvećenošću postavlja visoke standarde u ocjenjivanju. Njihova iznimna sposobnost analize boje, bistroće, mirisa i okusa odražava se kroz preciznost

u ocjenjivanju, čime pridonose kvaliteti koja je ključna za proizvođače jakih alkoholnih pića. Četiri ključna parametra - boja, bistroća, miris i okus, bila su podvrgnuta pažljivoj i preciznoj ocjeni. Osim ukupne ocjene, proizvođači dobivaju i detaljan uvid u točno koji parametar je najviše doprinio ili oduzeo bodove. Dodatno, proizvođači koji su se odlučili na dodatne analize dobili su dubinsku provjeru kvalitete svojih proizvoda, uz stručno mišljenje temeljeno na rezultatima. Organizatori naglašavaju da pružaju ne samo teorijsko znanje već i praktično iskustvo u pripremi alkoholnih pića na tradicionalni ili moderni način, koristeći najmodernije uređaje kako bi osigurali najvišu kvalitetu.

Svi sudionici zaslužuju posebno priznanje jer svojim doprinosom aktivno sudjeluju u očuvanju i unapređenju kvalitete domaće proizvodnje alkoholnih pića. Organizatori se zahvaljuju svima koji podržavaju njihove napore. Konačno, najavljuje se s nestrpljenjem proglašenje pobjednika koje će se održati 16. prosinca 2023. u 11 sati u Kulturnom centru Osijek, Stara pekara - edukativni i informativni turistički centar mladih, Trg Vatroslava Lisinskog 11, Osijek. Svi ljubitelji vrhunske alkoholne pića već s nestrpljenjem iščekuju ovo veliko događanje u kojem će najbolji od najboljih dobiti zasluženo priznanje za svoj trud i posvećenost. Vidimo se na proglašenju najboljih hrvatskih alkoholnih pića!

INOVACIJE I AGROBIZNIS: Izazovi do 2030. godine

Sanja JELIĆ MILKOVIĆ,
Tihana SUDARIĆ

Peti po redu međunarodni znanstveno-stručni skup Hrvatskog agroekonomskog društva "Inovacije i agrobiznis: Izazovi do 2030. godine", održan je u petak 24. studenoga 2023. godine. Skup je održan na Fakultetu agrobiotehničkih znanosti Osijek. Skup je otvorila i prigodnim riječima pozdravila sudionike doc. dr. sc. Jelena Kristić, moderatorica uvodnih predavanja. Predsjednica Hrvatskog agroekonomskog društva prof. dr. sc. Tihana Sudarić poželjela je svima dobrodošlicu te se zahvalila suorganizatorima skupa: Hrvatskoj akademiji poljoprivrednih znanosti, Međunarodnoj mreži MBA Agribusiness and Commerce (standing committee of ICA), Ministarstvu poljoprivrede, Veleučilištu u Križevcima, Institutu za poljoprivredu i turizam Poreč, Fakultetu agrobiotehničkih znanosti Osijek u Zagrebu. Skup su pozdravili dekan Fa-

kulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek prof. dr. sc. Krunoslav Zmaić, dekan Agromorskog fakulteta u Zagrebu prof. dr. sc. Ivica Kisić, dr. sc. Myrna Van Leeuwen sa Sveučilišta i istraživačkog centra Wageningen te prof. dr. sc. Ivo Grgić ispred Ministarstva poljoprivrede. Nakon zahvale sponzorima ovogodišnjeg skupa, a to su Ministarstvo poljoprivrede, Veleučilište u Križevcima, Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek, Sveučilište u Zagrebu Agromorski fakultet, Poljoprivredni institut Osijek, Institut za poljoprivredu i turizam Poreč, Podravka d.d. i Belje plus d.o.o., moderatorica je najavila uvodna predavanja koja su bila posvećena izazovima poljoprivredno prehrambenog sektora i prilagodbi na iste. Pozvana predavanja održali su doc. dr. sc. David Kranjac s Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek pod nazivom "Monitoring sektora agrara u Republici Hrvatskoj", Andreja Martonja Hitrec iz Ministarstva poljoprivrede, pod naslovom "Razvoj biogospodarstva u Hrvatskoj", dr. sc.

Tajana Radić iz Hrvatske poljoprivredne komore pod naslovom "Biogospodarstvo i ubrzanje inovacija žena u poljoprivredi i ruralnim područjima" i dr. sc. Ines Pohajda iz Ministarstva poljoprivrede pod naslovom "Zelena arhitektura Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske 2023. - 2027.". Nakon održanih pozvanih predavanja skup je nastavljen usmenim izlaganjima sudionika te poster sekcijom. Znanstvenici i stručnjaci izmijenili su svoja znanja i iskustva iz područja primjene inovacija u agrobiznisu. Prezentirani radovi obuhvaćali su različita tematska područja kao što su digitalizacija, demografski izazovi, klimatske promjene, sigurnost hrane i održivost. Poseban je naglasak stavljen na inovacije kroz projekte digitalizacije savjetodavnih službi, povezivanja poljoprivrednih proizvođača, održivo gospodarstvo kroz prirodne resurse uz povećanje otpornosti na klimatske promjene te poboljšanje kvalitete života i povećanje zaposlenosti u ruralnim područjima.

28. OCJENJIVANJE KVALITETE SORTNIH VRSTA MEDA U HRVATSKOJ

Ivana FLANJAK

Na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu Osijek 30. studenog 2023. održano je senzorsko ocjenjivanje kvalitete uzoraka meda pristiglih na 28. ocjenjivanje sortnih vrsta meda u Hrvatskoj. U Laboratorij za ispitivanje kakvoće meda i drugih pčelinjih proizvoda ove godine pristiglo je ukupno 89 uzoraka meda kojima su nakon fizikalno-kemijskih parametara i melisopalinološke analize, određena i senzorska svojstva. Senzorski panel za ocjenjivanje sastojao

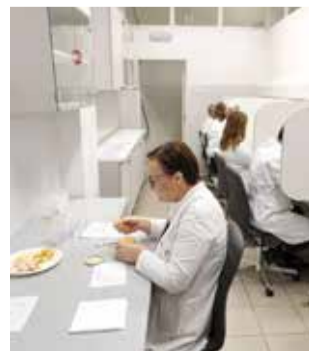

se od deset iskusnih i obučeni senzorskih ocjenjivača koji su uzorke ocijenili, ovisno o vrsti meda, na temelju propisanih parametara (boja, čistoća, bistroća, okus, miris, kristalizacija).

I ove godine pokazalo se da Republika Hrvatska obiluje kvalitetnim i mnogobrojnim sortnim vrstama meda kao i kvalitetnim cvjetnim medom. Pčelarstvo je tradicionalna grana poljoprivredne proizvodnje koja ima veliki značaj u gospodarstvu Republike Hrvatske s obzirom na podatke o uvozu i mogućnost rasta. Ocje-

njivanje kvalitete sortnih vrsta meda u Hrvatskoj jedino je nacionalno ocjenjivanje koje ima za cilj profiliranje i promociju proizvođača kvalitetnog hrvatskog meda.

Uz Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek suorganizatori ove manifestacije su: Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu, Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek, Fakultet turizma i ruralnog razvoja u Požezi, Tehnološko-inovacijski centar Virovitica i Županijski savez pčelara Osječko-baranjske županije, dok su Ministarstvo poljoprivrede, Osječko-baranjska županija i Hrvatski pčelarski savez pokrovitelji ocjenjivanja.

MISLITE NA ODRŽIVOST DANAS, OSIGURAJTE BUDUĆNOST SUTRA!

U svijetu koji se suočava s izazovima poput klimatskih promjena, siromaštva i nepravde, koncept održivosti postaje ključan faktor za oblikovanje bolje budućnosti. Na putu prema ostvarenju tih ambicioznih ciljeva stoji Agenda 2030, globalni program održivog razvoja koji je proistekao iz Konferencije Ujedinjenih naroda o održivom razvoju održane u New Yorku 2015. godine. Ovaj važan dokument stavlja naglasak na 17 ciljeva održivog razvoja (eng. Sustainable development goals - SDG) koji proširuju djelokrug na područje promjene klime, održive potrošnje, inovativnosti, mira i pravde za sve. Njihova misao vodilja je zajednička borba protiv siromaštva, a novi ciljevi nadovezuju se na prethodnih osam milenijskih ciljeva koji su oblikovali razdoblje do 2015. godine.

“Riječ je o globalnom programu kojim su obuhvaćene sve zemlje, bogate i siromašne, u cilju potpune integracije ekonomske, društvene i okolišne dimenzije održivosti,” ističe Frans Timmermans, prvi potpredsjednik Europske komisije, zadužen za održivi razvoj. Koncept održivog razvoja podrazumijeva postizanje ravnoteže između gospodarskih, socijalnih i okolišnih zahtjeva (eng. Environmental, social and governance goals - ESG) kako bi se osiguralo zadovoljenje potreba sadašnje generacije, bez ugrožavanja mogućnosti budućih generacija da zadovolje svoje potrebe. Mala i srednja poduzeća (MSP) imaju ključnu ulogu u ostvarivanju ovih ciljeva. Pri usvajanju ciljeva održivog razvoja, MSP-ovi trebaju posebnu pažnju posvetiti privlačenju kapitala, povećanju vidljivosti, poticanju kruženja

sirovina radi smanjenja otpada, postizanju transparentnosti, zadržavanju zaposlenika, stvaranju vrijednosti za kupce/potrošače te olakšanju izvještavanja o ESG ciljevima. Od 1. siječnja 2024. godine, svi poslovni subjekti u Europskoj uniji obavezni su, uz financijsko izvještavanje, izvještavati i o usvojenosti ciljeva održivog razvoja. Ova obveza postavlja temelj za aktivno sudjelovanje MSP-ova u postizanju globalnih ciljeva. Uzimajući u obzir održivost danas, MSP-ovi ne samo da grade održive poslovne modele već i osiguravaju održivu budućnost za sve. Njihova uloga ključna je za postizanje ciljeva održivog razvoja, stvaranje prosperitetnijeg društva i očuvanje planeta za buduće generacije. Mislite na održivost danas - to je ključ za osiguravanje bolje budućnosti sutra!

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

Od 1. siječnja 2024. godine, svi poslovni subjekti u Europskoj uniji obavezni su, uz financijsko izvještavanje, izvještavati i o usvojenosti ciljeva održivog razvoja.

NAJAVA TERA AKTIVNOSTI U 2024. GODINI

1. Digitalno, "dRuralno", pristupačno!

dRural je projekt koji razvija tržište digitalnih usluga. U novoj godini nas očekuje integrirani, pristupačan i pouzdan sustav digitalnih usluga u ruralnim područjima. Usluge će biti dostupne svima, a neke od njih su: prijevoz ljudi, prijevoz paketa, sustav rezervacija, sustav za detekcije gužvi na frekventnim mjestima.

2. Nova godina - novi projekti i prilike za suradnjom!

Nova godina donosi i nove projekte te prilike za suradnjom s različitim skupinama dionika. Projekti koji kreću sa svojom provedbom u 2024. godini:

EMPOWEREDbyNEIA - Udruživanje u cilju poticanja poduzetništva

Projekt ima za cilj olakšati i potaknuti zajedničke aktivnosti te udruživanje ključnih dionika na regionalnoj razini koji će svojom suradnjom unaprijediti regionalne inovacijske sustave te se povezati s drugim europskim sustavima u cilju međusobnog usklađivanja politika i razmjene iskustva i znanja za poticanje stvaranja inovativnih start-up tvrtki.

DigiInFood - Razvoj digitalnih alata u poljoprivredno-prehrambenom sektoru

Projekt ima za cilj jačanje inovacijskih kapaciteta tvrtki iz poljoprivredno-prehrambenog sektora kako bi se potaknuo prijelaz na globalno, digitalno i zeleno gospodarstvo kroz Industriju 4.0 i digitalne tehnologije.

Danube DNA - Kreiranje mreže aktivnih centara za obuku i prijenos znanja MSP-ima

Projekt ima za cilj stvoriti zajedničku platformu koja će funkcionirati po principu "sve usluge na jednom mjestu", a koja ima za cilj razvoj vještina za unapređenje strategije pametne specijalizacije, industrijsku transformaciju i prijelaz prema industriji 4.0, uključujući međusektorsku suradnju.

Circular DigiBuild - Korištenje novih tehnologija u građevinskoj industriji

Projekt ima za cilj potaknuti prihvaćanje novih tehnologija u primjeni kružnog gospodarstva u građevinarstvu i građevinskoj industriji u cilju poticanja održivog poslovanja i usmjerenosti na zelenu budućnost.

IaaS 4 DR - Poticanje inovacija i industrijske tranzicije u ruralnim i slabije razvijenim područjima

Projekt ima za cilj usmjeriti se na slabije razvijena ruralna područja koja imaju slabu inovacijsku infrastrukturu u cilju poticanja inovacija i industrijske tranzicije u takvim područjima, kao i pružanje potpora inovacijama i tehnologijama za prijelaz s konvencionalnog na inovativan pristup.

3. Poticanje u razvijanju inovativnog koncepta - PoC!

Program Dokazivanje inovativnog koncepta će se nastaviti i u novoj godini. Pozivamo poduzetnike za iskorištavanje financijskih sredstava u okviru Programa te razvoj novih proizvoda i procesa kroz istraživačko-razvojne i inovacijske kapacitete poduzeća i znanstvenih organizacija.

4. TERA Tehnopolis - Suradnja kroz ured za transfer tehnologije

TERA Tehnopolis, Ured za transfer tehnologije Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, poziva sastavnice Sveučilišta te ostale istraživačke organizacije za partnerstvo u cilju podizanja istraživačkog i inovacijskog kapaciteta te poticanja procesa prijenosa tehnologije na visokoobrazovnim institucijama i znanstvenim organizacijama.

5. Vidimo se na sljedećem, jubilarom izdanju izložbe BUDI UZOR/INOVA

Krenite s pripremom za BUDI UZOR/INOVA 2024. već danas te obilježite s nama 20 godina postojanja natjecanja u pisanju poslovnih planova BUDI UZOR! Međunarodna izložba inovacija, prototipova i poslovnih planova BUDI UZOR/INOVA 2024. će se održati u listopadu sljedeće godine, a svoje prijave možete podnijeti već početkom 2024. godine.

TERA TEHNOPOLIS - POTPORA ZNANSTVENOM, PRIVATNOM I JAVNOM SEKTORU

TERA Tehnopolis je od svog osnutka 2002. godine do danas uvijek bila dostupna privatnom, znanstvenom i javnom sektoru. Uloga Tere nije samo savjetodavna, već kroz različite EU projekte promiče važnost regije, povezuje različite dionike na različite teme te se uključuje u razvoj novih proizvoda i usluga. Doprinos Tere obuhvaća transfer znanja i tehnologije između znanstvenog i gospodarskog sektora, podršku malom i srednjem poduzetništvu u privlačenju investicija i prepoznavanju prilika za modernizaciju i napredak poslovanja. Osim spona koju poduzetničko-potporne institucije predstavljaju između MSP-a (malih i srednjih poduzetnika) i velikih poduzetnika, MSP-a i razvojno-istraživačkih centara i sl., inovativno poduzetništvo je fokus koji bi trebalo kontinuirano razvijati i poticati od ranih koraka. Stvaranjem inovacijske klime u društvu potičemo industrijsku tranziciju. Potporne institucije na tome području kroz razne edukacije, promocije, programe usavršavanja mogu učiniti velike promjene te ponuditi potporu u stvaranju pozitivne poslovne klime. TERA Tehnopolis kao ured za transfer tehnologije (UTT TERA) potiče i podržava različite projekte namijenjene privatnom, znanstvenom i javnom sektoru.

Directorica Ana Nikšić-Šarić

Ministarstvo znanosti i obrazovanja je na nacionalnoj razini istaknulo 5 najvažnijih ureda za transfer tehnologije: Centar za istraživanje, razvoj i transfer tehnologije Sveučilišta u Zagrebu, Ured za transfer tehnologije Sveučilišta u Splitu, Ured za transfer tehnologije Sveučilišta u Rijeci, Ured za projekte i transfer tehnologije Instituta Ruđer Bošković, te UTT TERA. Ministarstvo je ove godine objavilo više javnih poziva putem kojih planira financirati aktivnosti transfera tehnologije i uz pomoć bespovratnih sredstava poticati komercijalizaciju znanstvenih istraživanja. Pozivi će biti otvoreni do travnja 2024. godine, te su prilika istraživačkim organizacijama da u suradnji s Terom realiziraju nove istraživačke projekte i provjere komercijalnu vrijednost rezultata svojih istraživanja. Očekuje nas dinamično i izazovno razdoblje s puno različitih mogućnosti korištenja bespovratnih financijskih sredstava u financijskom razdoblju do 2027. godine. Prilike za inoviranje su na raspolaganju, kako znanstvenicima, tako i poduzetnicima, te ih treba iskoristiti u što većoj mjeri, poručila je direktorica TERA Tehnopolisa d.o.o., Ana Nikšić-Šarić te poziva na suradnju i partnerstvo u razdoblju koje nas očekuje.

TERA reference:

- ◆ Ured za transfer tehnologije Sveučilišta Josip Juraj Strossmayer u Osijeku (UTT)
- ◆ Istraživačka znanstvena organizacija
- ◆ Prepoznati centar za Dokazivanje inovativnog koncepta (PoC)
- ◆ Članica Europske poduzetničke mreže (EEN)

Usudi se stvarati i BUDITE UZOR!

TERA TEHNOPOLIS D. O. O. VEĆ PET GODINA CENTAR ZA PROVEDBU EIT FOOD AKTIVNOSTI U REPUBLICI HRVATSKOJ

TERA Tehnopolis d. o.o. glavno je čvorište za provedbu EIT Food aktivnosti u Republici Hrvatskoj te već pet godina provodi EIT Food aktivnosti i potiče inovacije u poljoprivredno-prehrambenom sektoru. Inicijativa EIT Food slovi za najveću i globalno najutjecajnije inicijativu Europskog instituta za inovacije i tehnologiju vezanu uz poljoprivredno-prehrambeni sektor koja povezuje tvrtke, sveučilišta i istraživačke centre u Europi te potiče poduzetništvo i inovacije. Glavni je cilj tog paneuropskog partnerstva razviti visokokvalificirani prehrambeni sektor koji će surađivati s potrošačima u razvoju proizvoda, usluga i novih tehnologija koje će svim građanima Europe omogućiti zdraviji način života. Programi i aktivnosti inicijative posebno su usmjereni na studente, razvojne tvrtke, potencijalne poduzetnike, predstavnike izvršne vlasti, žene poduzetnice te stručnjake u poljoprivredno-prehrambenom sektoru. Stoga ovim putem pozivamo sve zaljubljenike u poljoprivredno-prehrambeni sektor da nam se jave na e-poštu eitfoodhub@tera.hr, uključite u aktivnosti inicijative, obogate svoje znanje i steknu vrijedno iskustvo!

IZDVAJAMO EIT FOOD DOGAĐAJE KOJI SU OBILJEŽILI 2023. GODINU:

● **Radionice sa studentima u cilju poticanja poduzetništva** – prva je radionica održana 3. travnja 2023. godine na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu u Osijeku. Studenti su na radionici izložili svoje inovativne poduzetničke ideje, upoznali su se s aplikacijom za pisanje poslovnih planova te imali mogućnost online mentorstva kako bi razradili i finalizirali svoje poslovne planove. Osim toga, studentima su predstavljani aktualni EIT Food natječaji: RIS Fellowships, RIS Talents i EIT Food Jumpstarter. Sljedeće tri radionice održale su se od 5. do 7. travnja 2023. godine, a bile su namijenjene studentima Fakulteta agrobiotehničkih znanosti u Osijeku te učenicima Elektrotehničke i prometne škole u Osijeku. Sudionici su se upoznali sa svim važnim informacijama vezanim uz pokretanje vlastitog posla te dokumentima neophodnim za kretanje u poduzetničke vode poput inovativnog poslovnog plana. Također, sudionici će se upoznati s EIT Food inicijativom te aktualnim programima i otvorenim natječajima koji bi im mogli dodatno doprinijeti pri pokretanju vlastitih tvrtki.

● **Dva izdanja događaja EIT Food Big Brand Bootcamp** – prvo izdanje događaja održalo se 16. i 18. svibnja 2023. godine, dok se drugo izdanje održalo 7. lipnja 2023. godine. Riječ je o online edukaciji u sklopu koje su sudionici s mentorima različitih znanja

i vještina učili o rješavanju određenih problema u svakodnevnom poslovanju, a mentori su im pomogli u njihovom rješavanju. Sudionici su imali priliku steći nove poduzetničke vještine, vještine potrebne za samozapošljavanje te potporu u realizaciji ideja. Neke su teme o kojima se raspravljalo na prvom izdanju događaja: razvoj inovativnih proizvoda i usluga, generiranje ideja, faze procesa generiranja ideja, tehnike za generiranje ideja, primjena generiranih ideja, analiza i razumijevanje potrošača, segmentacija tržišta, razrada poslovnih modela, komunikacijske i prodajne strategije, marketing plan, razvoj poslovne prezentacije. Drugo izdanje događaja bilo je namijenjeno sadašnjim i budućim poduzetnicima, a teme koje su se obradile na događaju bile su vezane uz: mogućnosti financiranja poduzetničkih pothvata i aktualni natječaji, zatim mogućnosti financiranja i aktualni natječaji u poljoprivredno-prehrambenom sektoru te odabir oblika poduzeća.

● **Prvi Festival održivosti u Osijeku** – prvi Festival održivosti održao se od 13. do 18. rujna 2023. godine u Osijeku i Bilju, a cilj mu je bio predstaviti dostignuća akademske zajednice u doprinosu ostvarivanja ciljeva održivog razvoja. TERA Tehnopolis, u sklopu Festivala održivosti, održala je tri različite radionice: "Poticanje inovacija u poljoprivredno-prehrambenom sektoru uz održivost poslovanja", "Sljublivanje hrane i vina kroz internacionalizaciju i digitalizaciju poslovanja" te "Mogućnosti financiranja kroz otvorene EU natječaje".

● **Poduzetnička akademija – EIT Food start-up activity** – događaj se održao u okviru međunarodne izložbe inovacija, prototipova i poslovnih planova INOVA/BUDI UZOR 2023. dana 27. rujna 2023. godine pod glavnim motom "Mislite na održivost danas, osigurajte budućnost sutra". U okviru događaja renomirani stručnjaci govorili su o različitim temama povezanim s održivošću poslovanja te je održano finale natjecanja u pisanju poslovnih planova Budi uzor gdje su ovogodišnji finalisti izložili svoje poduzetničke ideje.

◆ TERA EIT Food HUB Hrvatska

Co-funded by the European Union

Improving food together.

EIT Food accelerates innovation to build a future-fit food system that produces healthy and sustainable food for all.

◆ Digitalnoinovacijski centar TERA

DIGITALNO, dRURALNO, PRISTUPAČNO!

Strateška je vizija dRural projekta, financiranog iz programa Obzor 2020, poboljšanje života na ruralnim područjima. U okviru projekta dRural, kreiranjem digitalne platforme, razvijaju se različite digitalne usluge namijenjene ruralnim područjima.

Trenutačan je fokus projekta na Dubrovačko-neretvansku županiju, najjužniju regiju Republike Hrvatske, kao jednu od pilot-područja. Turizam i poljoprivreda smatraju se glavnim gospodarskim granama. Plan je proširiti dRural platformu i na druge dijelove Hrvatske, a potom i na druge EU države te okolne države koje su izvan EU-a.

Od trenutno dostupnih dRural usluga, izdajamo: prijevoz ljudi, prijevoz paketa, sustav rezervacija, sustav za otkrivanje gužvi na određenim mjestima.

Krajnji cilj projekta dRural jest integrirati širok spektar digitalnih usluga na digitalnu platformu i to onih koje omogućuju olakšan svakodnevni život krajnjim korisnicima koji dolaze iz ruralnih područja. Projektom se žele privući mladi ljudi da se vrate ili ostanu u ruralnim područjima.

Projekt pruža različite digitalne alate korisnicima za lakšu organizaciju i skrb za starije osobe i pojedince s posebnim potrebama. S druge strane, platforma posjeduje alate za optimizaciju korištenja organizacijskih resursa poput vremena i opreme, pojednostavljenih poslovnih modela u poljoprivredno-prehrambenom sektoru, a malim proizvođačima rješava distribuciju proizvoda izbjegavajući prepreke povezane s kanalima distribucije.

dRural platforma nastala je detaljnom analizom problema na ruralnim područjima s kojima se suočava današnja stvarnost. Analizom se zaključilo da su stvarne potrebe u ruralnim područjima velike kada ih se uspoređi s potrebama u razvijenim područjima. Mogućnosti i prilika za napretkom ima, ali je za dugoročan napredak potrebno ići malim koracima kako bi se došlo do cilja.

Za dobra rješenja treba vremena!

Projekt je financiran sredstvima EU-a iz istraživačko-razvojnog programa Obzor 2020, pod brojem ugovora 101017304.

MISLITE NA ODRŽIVOST DANAS, OSIGURAJTE BUDUĆNOST SUTRA

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva
i održivog razvoja

Ministarstvo znanosti i obrazovanja

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo
turizma i sporta

VAŽNOST ZAŠTITE INTELKTUALNOG VLASNIŠTVA I MOGUĆNOSTI SUFINANCIRANJA

U današnjem svijetu intelektualno vlasništvo predstavlja neophodnu komponentu moderne ekonomije, tehnološkog napretka i kulturnog razvoja.

Zašto je zaštita intelektualnog vlasništva tako važna? To je pitanje koje se često postavlja, a odgovor leži u poticanju inovacija. Intelektualno vlasništvo pruža autorima, izumiteljima i poduzetnicima osjećaj sigurnosti da će njihove intelektualne kreacije biti zaštićene od neovlaštenog korištenja. To potiče pojedince da ulože trud, vrijeme i resurse u razvoj novih proizvoda, usluga i tehnologija.

Zaštita intelektualnog vlasništva također igra ključnu ulogu u privlačenju investicija i to u smislu da su investitori skloniji financirati projekte koji imaju jasnu i čvrstu zaštitu intelektualnog vlasništva. To im pruža veći stupanj sigurnosti u povrat ulaganja, potiče tehnološki razvoj i gospodarski rast. S obzirom na to da zaštita intelektualnog vlasništva podrazumijeva i određene financijske troškove, Europska komisija pokrenula je inicijativu pod nazivom Fond za mala i srednja poduzeća koju provodi Ured Europske unije za intelektualno vlasništvo.

Tko se može koristiti sredstvima iz Fonda za mala i srednja poduzeća?

Fond za MSP-ove (male i srednje poduzetnike) nudi financijsku potporu MSP-ovima s poslovnim nastankom u Europskoj uniji. Prijavu može podnijeti vlasnik, zaposlenik ili ovlašten vanjski zastupnik koji postupa u njihovo ime. Bespovratna sredstva dodjeljuju se MSP-u, a povrat sredstava uvijek se uplaćuje izravno na bankovni račun tog MSP-a.

Kako funkcionira Fond za mala i srednja poduzeća?

Fond za MSP program osigurava sredstva na temelju izdanih vrijednosnih kupona koji se mogu iskoristiti za djelomično pokriće plaćenih pristojbi za odabrane aktivnosti. Dostupno je nekoliko vrsta vrijednosnih kupona, ovisno o aktivnosti koju želite provesti, a to su:

- **Preddijagnostičke usluge** povezane s intelektualnim vlasništvom ("IP Scan") - ugovoreni razgovori sa stručnjakom za intelektualno vlasništvo kojeg je odredio nacionalni ured za intelektualno vlasništvo. U suradnji sa stručnjakom ispituje-

te svoj poslovni model, proizvode ili usluge i planove rasta kako biste odredili najprikladniju strategiju u pogledu intelektualnog vlasništva za vaše poslovanje. Iznos do 1 350 eura namijenjen je za pokriće troškova usluge IP Scan.

- **Žigovi i dizajn** - razina zaštite koju odaberete (nacionalna, regionalna, razina Europske unije ili međunarodna razina) ovisit će o vašoj poslovnoj strategiji i vašim planovima rasta. Iznos od 1.000 eura odnosi se na prihvatljive pristojbe za žigove i dizajn.

- povrat 75 % pristojbi za žigove i dizajn na razini Europske unije
- povrat 75 % pristojbi za žigove i dizajn na nacionalnoj i regionalnoj razini
- povrat 50 % pristojbi za žigove i dizajn izvan Europske unije

- **Patenti** - iznos od 1.500 eura odnosi se na prihvatljive pristojbe za patente.

- povrat 75 % pristojbi za Izvještaj o pretraživanju stanja tehnike
- povrat 75 % pristojbi prije dodjele patenta
- povrat 75 % pristojbi za podnošenje i pretraživanje europskih patenata podnesenih pri Europskom patentnom uredu

- **Biljna sorta Zajednice** - iznos od 225 eura odnosi se na pristojbu za internetsku prijavu biljne sorte Zajednice.

- povrat 50 % pristojbe za internetsku prijavu na razini Europske unije

Kako možete iskoristiti sredstva iz Fonda za mala i srednja poduzeća?

Registrirajte se, prijavite se na svoj račun u Fondu za MSP-ove i podnesite **obrazac za prijavu** nakon što odaberete vrstu vrijednosnog kupona koja najbolje odgovara vašim poslovnim potrebama.

Nakon što se vaša prijava odobri, **primit ćete obavijest o dodjeli bespovratnih sredstava i svoje vrijednosne kupone**. Nakon toga možete **zatražiti željene aktivnosti povezane s intelektualnim vlasništvom**.

Kako biste dobili povrat sredstava za aktivnosti povezane s intelektualnim vlasništvom koje ste zatražili, trebate **podnijeti zahtjev za povrat sredstava nakon što ste platili** aktivnosti, i to koristeći se obrascem dostupnim na vašem računu u Fondu za MSP-ove. Sve navedeno možete odraditi u suradnji s TERA Tehnopolisom d.o.o.

PROJEKT BOND 2

TERA Tehnopolis d. o. o., poduzetnička potporna institucija, tijekom 2023. godine provodila je aktivnosti projekta BOND 2 u cilju unaprjeđenja Mreže BOND kroz razvoj standarda za pružanje usluga koje nude poduzetničke potporne institucije i kroz razvoj sustava mentorstva, u svrhu osiguranja pomoći poduzetnicima sukladno njihovoj fazi razvoja, tržišnoj poziciji, sektoru djelatnosti i ostalim specifičnostima te s naglaskom na njihovu dostupnost s istom razinom kvalitete diljem Hrvatske.

Tri su aktivnosti u kojima je TERA sudjelovala:

- **Uspostava i testiranje mentorskih mreža** s dugoročnim ciljevima razvoja poduzetničkih vještina, kompetencija i inovacija poduzetnika, povećanje razine poduzetničke aktivnosti u Republici Hrvatskoj i Europskoj uniji, očuvanje i povećanje radnih mjesta koje stvaraju poduzetnici te internacionalizacija i rast poslovanja
- **Program studentskog poduzetništva** - pokrenula je Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO) kako bi se mlade, visokoobrazovane osobe potaknulo na stjecanje vještina potrebnih za samozapošljavanje ili zaposlenje u poduzeću nakon završetka studija čime ostvaruju veću konkurentnost na tržištu rada
- **Testiranje standardiziranih usluga** za poduzetnike i certificiranje postupka pružanja standardiziranih usluga s glavnim ciljem povećanja razine poduzetničkih aktivnosti stvaranje povoljnijeg poduzetničkog okruženja u svim regijama RH te osiguravanje stabilnog rasta i razvoja cjelokupnog gospodarstva.

Vrijeme je trajanja projekta Razvoj mreže poduzetničkih potpornih institucija putem HAMAG-BICRO (BOND 2) 40 mjeseci, od 2020. do 2023. godine. Kako je 2023. godina i godina završetka projekta, u listopadu je u Osijeku održana i završna konferencija projekta BOND 2 na kojoj su predstavljeni rezultati, a glavni je ostvareni cilj uspostava mreže koja obuhvaća više od 200 mentora, uključuje oko 450 poduzetnika i više od 2000 sati mentoriranja. Kroz projekt također su certificirane 42 poduzetničke potporne institucije.

TERA Tehnopolis d.o.o. certificirana je za pružanje standardiziranih usluga u okviru projekta BOND 2. TERA će i u budućnosti, u suradnji s HAMAG-BICRO zadržati ulogu poduzetničke potporne institucije.

◆ TERA - Članica Mreže BOND (Mreža poduzetničkih potpornih institucija)

Izvor: <https://hamagbicro.hr/na-završnoj-konferenciji-u-osijeku-predstavljeni-rezultati-projekta-bond-2/>

TERA:

- ◆ Registrirani zastupnik pri Državnom zavodu za intelektualno vlasništvo
- ◆ European IP HELPDESK kontakt točka

PRIHVATI IZAZOV! BUDI I TI UZOR!

USPJEŠNE PRIČE IZ TERA PODUZETNIČKOG INKUBATORA

Ancoris d. o. o. – priprema projekata za razvoj unutarnjih vodnih putova

"Napuštanje javnog sektora kako biste se otisnuli u poduzetničke vode nije potez koji će mnogi odobriti ni razumjeti. Međutim, neke se ambicije ne mogu ostvariti na 'sigurnim mjestima'", istaknula je mr. sc. Božana Matoš, direktorica tvrtke Ancoris d. o. o. koja uspješno posluje u TERA-inu poslovnim inkubatoru od 2018. godine.

Božana Matoš većinu je svog radnog vijeka provela u javnom sektoru nakon čega se odlučila pokrenuti tvrtku Ancoris, specijaliziranu za projekte u unutarnjoj plovidbi. Tvrtka Ancoris prebrodila je lockdown razdoblje te nastavlja s novim projektima razvoja luka i pristaništa na unutarnjim vodama.

Stecenim vrijednim iskustvima u razvoju projekata u unutarnjoj plovidbi, Ancoris pomaže svojim klijentima u osmišljavanju, pripremi i prijavi projekata na unutarnjim vodnim putovima za financiranje kroz dostup-

na sredstva fondova EU-a. Budući da je posljednjih nekoliko godina riječni turizam doživio pravi procvat, najčešći su klijenti turističke zajednice, općine i gradovi koji su vezani uz unutarnje vodne putove, ali i javne institucije iz sektora riječnog prometa. Većina projekata vezana je uz unaprjeđenje razvoja međunarodnih riječnih krstarenja te projekte gradnje nove infrastrukture putničkih pristaništa i riječnih marina na unutarnjim vodama koji su preduvjet razvoja riječnog turizma.

Gđa Matoš ističe da je upravo riječni turizam pravi primjer održivog razvoja turizma kroz korištenje prirodnih resursa i ekološki prihvatljivih vrsta prijevoza, a rijeke Dunav, Drava i Sava, na istoku Lijepe Naše, potencijal koji treba bolje valorizirati u cilju ekonomskog razvoja i razvoja turizma.

Ancoris d. o. o. uspješna je poduzetnička priča koja pokazuje veliki angažman u ostvarivanju održivog turizma doprinoseći razvoju regije i lokalne ekonomije.

QOHELET, obrt za usluge dizajna – vlasnik Renato Stupar. Dizajnerski virtuoz na događaju Zagreb Design Week 2023

Zagreb Design Week 2023 ove je godine doživio posebnu jubilarnu proslavu, desetljeće djelovanja, a među istaknutim je sudionicima događaja i Renato Stupar, vlasnik obrta QOHELET koji posluje u uredu TERA-ina poslovnog inkubatora od 2022. godine.

Dva od tri prijavljena projekta Renata su plasirala u finale, rame uz rame s renomiranim imenima poput Senor, Izvorka Jurić, Fabula, Fabular, Bruketa&Žinić&Grey.

Prvi je projekt Sportum (vizualni identitet), u kategoriji grafičkog dizajna. Zahtjev klijentice Jovane Hadžić bio je stvaranje vizualnog identiteta profesionalnog sportskog psihologa. Obrt Qohelet uspješno je odgovorio na navedeni izazov te uklonio stigmatu koja prati struku sportskog psihologa i istovremeno komunicirao kompleksnost navedenog zanimanja.

Drugi projekt, Kabe (specijalni identitet), u kategoriji arhitekture, fokusiran je na digitalizaciju prostora kroz 3D modeliranje. Qohelet je briljirao u stvaranju vizualnog identiteta koji odražava suštinu klijentove struke, uzimajući u obzir sve nijanse arhitektonskog stvaralaštva.

Renato Stupar potvrdio je svoju dizajnersku virtuoznost na događaju Zagreb Design Week 2023 čime je dodatno obogatio našu dizajnersku scenu i postao nezaobilazno ime u svijetu hrvatskog dizajna.

Ovim putem zahvaljujemo svima koji su sudjelovali u 47. Hrvatskom salonu inovacija – INOVA 2023. i 19. Izložbi inovacija, prototipova i poslovnih planova – BUDI UZOR 2023. na podršci i potpori, naročito pokroviteljima, partnerima, suorganizatorima i sponzorima.

POSEBNE NAGRADE BUDI UZOR 2023.

Prof. dr. sc.
Martina Smolić

Prof. dr. sc.
Robert Cupec

Izv. prof., prim., dr. sc.
Kristina Bojanić

GRAND PRIX za najbolju inovaciju 2023. pripao je timu s Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek s inovacijom **Stanični modeli za procjenu primjene agonista GLP-1 receptora u translacijskom pristupu liječenju nealkoholne masne bolesti jetre** na čelu s glavnom autoricom, **prof. dr. sc. Martinom Smolić** koja je istaknula: "Stvar je u tome da nove lijekove koje isprobavate morate isprobavati na životinjskim modelima, a mi u Zavodu za translacijsku medicinu pokušavamo, kad god je to moguće, izbjeći i napraviti stanične modele kojima bismo imitirali procese koji se emitiraju u ljudskom organizmu." Osim toga, Savez hrvatskih inovatora i Savez inovatora Zagreba dodijelio je posebnu nagradu za **najbolju inovaciju u primjeni znanosti izv. prof., prim., dr.**

sc. Kristini Bojanić, dr. med. iz Doma zdravlja Osječko-baranjske županije (OBŽ) za inovaciju Radiološki model za procjenu primjene kontrastne mamografije u obradi sumnjivih nalaza dojke. "Ovo je specijalna pretraga koja služi za otkrivanje raka dojke u ranoj fazi, kao alternativna metoda magnetskoj rezonanciji dojki (MR dojki). Rak dojke je gorući javno zdravstveni problem u žena obzirom da četvrtinu svih malignih bolesti žena čini rak dojke. Upravo zahvaljujući sve boljjoj dijagnostici i liječenju, rak dojke više nije najčešći zloćudni uzrok smrti kod žena u Hrvatskoj, već se nalazi na trećem mjestu, nakon raka pluća na prvom te kolorektalnog raka na drugom mjestu. Međutim incidencija raka dojke je u Hrvatskoj i u svijetu u stalnome rastu, stoga je nužno implementirati u svakodnevni rad pretrage poput kontras-

ne mamografije za pravovremenu dijagnostiku, uz smanjenje potrebe za invazivnim dijagnostičkim pregledima i s time vezanim psihološkim stresom kod pacijentica." - rekla je dr. Bojanić.

BUDI UZOR naj znanstvena inovacija za opću primjenu dodijeljena je **prof. dr. sc. Robertu Cupecu s Fakulteta elektrotehničke, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek** za inovaciju **Softver za prepoznavanje objekata na 3D slikama** koji je istaknuo: "Aplikacija ima široku primjenu. Omogućuje da se na temelju 3D CAD modela objekt prepozna na snimci složene scene u kojoj može biti više objekata i da se precizno odredi položaj tog objekta u odnosu na kameru što je relevantno za primjenu kao što je robotska manipulacija." Osim toga, dodijeljeno je još osam posebnih nagrada:

POSEBNA NAGRAĐA BUDI UZOR 2023.	NAZIV INOVACIJE	INOVATOR	INSTITUCIJA / TVRTKA
JUNIOR PODUZETNIK	CROGUIDE	LOVRE ŽULJEVIĆ MIKAS	Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija u Osijeku
BUDI UZOR NAJ ZDRAVSTVENA INOVACIJA ZA PRIMJENU U ZDRAVSTVU	IMAGINEHEART	IRENA GALIĆ	Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija u Osijeku
BUDI UZOR NAJ INOVATOR	Sklopivi stalak za trimer	ZVONKO KOLARIĆ	Hrvatska udruga inovatora-poduzetnika
BUDI UZOR NAJ-NAJ	Živjeti zdravije-KDR	DRAGO BABAN	Hrvatska udruga inovatora-poduzetnika
BUDI UZOR KLJUČNE RAZVOJNE TEHNOLOGIJE	ResoBoost: Povećanje razlučivosti daljinskih podataka za precizno upravljanje okolišem	DOMAGOJ HACKENBERGER KUTUZOVIĆ	BioQuant d.o.o.
BUDI UZOR ODRŽIVOST	Agroby - Razvoj pametnog tržišta za teško dostupan biljni otpad	DARKO MILIĆ	Zesium Mobile d.o.o.
GRAND PRIX ZA NAJBOLJI POSLOVNI PLAN	IZOTEX	TIM IZOTEX	Obrtnička škola Požega
ZA KONTINUIRANI MENTORSKI RAD I SURADNJI	Mentorski rad s timovima IZOTEX i MOCHIWINE FUSION	MARIJANA LEVAR I JADRANKA KAUCIĆ	Obrtnička škola Požega

Inovirajte se i BUDITE UZOR!

